

Nodokļu atvieglojumu uzskaitījums 2024. gadā
(spēkā esošais saraksts 2024. gadā ar likumdošanas izmaiņām no 2022. gada)

Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) atvieglojumi

1. PVN samazinātās likmes precēm, pakalpojumiem un darījumiem	
1.1.	PVN samazinātā likme 12% apmērā, ko piemēro:
1.1.1.	Medikamentu piegādēm (<i>likuma 42.panta pirmās daļa</i>).
1.1.2.	Medicīnisko ierīču (arī to komplektējošo daļu, rezerves daļu un piederumu) piegādēm (<i>likuma 42.panta otrā daļa</i>).
1.1.3.	Zīdaiņiem paredzēto specializēto pārtikas produktu piegādēm (<i>likuma 42.panta trešā daļa</i>).
1.1.4.	Pasažieru un to bagāžas regulāro pārvadājumu pakalpojumiem iekšzemē (<i>likuma 42.panta ceturtnā daļa</i>).
1.1.5.	Izmitināšanas pakalpojumiem tūristu mītnēs (<i>likuma 42.panta desmitā daļa</i>).
1.1.6.	Koksnes kurināmā piegādēm iedzīvotājiem (<i>likuma 42.panta vienpadsmitā daļa</i>).
1.1.7.	Siltumenerģijas piegādēm iedzīvotājiem (<i>likuma 42.panta divpadsmitā un četrpadsmitā daļa</i>).
1.1.8.	Svaigu augļu, ogu un dārzeņu piegādēm (<i>likuma 42.panta sešpadsmitā daļa</i> ; PVN samazināto likmi 12% apmērā piemēro no 01.01.2024. ; pirms tam svaigu augļu, ogu un dārzeņu piegādēm piemēroja PVN samazināto 5% likmi).
1.2.	PVN samazinātā likme 5% apmērā, ko piemēro:
1.2.1.	Grāmatu, tostarp mācību literatūras, brošūru, bukletu un tamlīdzīgu iespaiddarbu, bilžu, zīmējamo un krāsojamo grāmatu bērniem, iespiestu nošu un nošu rakstu, karšu un hidrogrāfisko vai tamlīdzīgu shēmu, piegādei iespaiddarba vai elektroniska izdevuma formā, tostarp grāmatu piegādei tiešsaistes režīmā vai lejupielādējot (<i>likuma 42.panta piektā, astotā un devītā daļa</i>)
1.2.2.	Iespaiddarba vai elektroniska izdevuma formā, tostarp tiešsaistes režīmā vai lejupielādējot, izdotas preses un citu masu informācijas līdzekļu izdevumu vai publikāciju, tostarp avižu, žurnālu, biļetenu un citu periodisko izdevumu, informācijas aģentūru paziņojumu, kas paredzēti publiskai izplatīšanai, kā arī publikāciju interneta vietnē, piegādei, kā arī to abonementmaksai piegādēm (<i>likuma 42.panta septītā, astotā un devītā daļa</i>)

2. PVN 0 % likmes piemērošana	
2.1.	Preču eksportam (<i>likuma 43.panta pirmā daļa</i>).
2.2.	Preču eksporta ietvaros fiskālajam pārstāvim nosūtītajām precēm, ja šīs preces ir nosūtītas nolūkā tās eksportēt tālāk un novietotas muitas noliktavā vai akcīzes preču noliktavā (<i>likuma 43.panta otrā daļa</i>).
2.3.	Preču piegādei muitas noliktavās un brīvajās zonās, ievērojot likumā noteiktos nosacījumus (<i>likuma 43.panta trešā daļa</i>).
2.4.	Preču piegādei ES teritorijā, ja tiek izpildīti likumā noteiktie nosacījumi (<i>likuma 43.panta ceturtnā daļa</i>).
2.5.	Jauna transportlīdzekļa piegādei citas dalībvalsts jebkurai personai (<i>likuma 43.panta sestā daļa</i>).

2. PVN 0 % likmes piemērošana	
2.6.	Beznodokļu tirdzniecības veikalos veiktajām preču piegādēm fiziskajām personām, kuras izbrauc no iekšzemes uz trešajām valstīm vai trešajām teritorijām (<i>likuma 43.panta septītā daļa</i>).
2.7.	Darījumu ķēdes starpnieka veiktajai preču piegādei, ja darījumu ķēdes starpnieks savam preču piegādātājam ir paziņojis savu nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru, kas tam piešķirts dalībvalstī, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas ¹ (<i>likuma 43.¹pants</i>).
2.8.	Fiskālā pārstāvja veiktai preču iegādei ES teritorijā, ja attiecīgās preces fiskālam pārstāvim ir piegādātas nolūkā tās eksportēt un novietotas normatīvajos aktos muitas jomā noteiktajā vietā vai akcīzes preču noliktavā (<i>likuma 44.pants</i>).
2.9.	Preču importam, ja reģistrēts nodokļa maksātājs, kas darbojas citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja vārdā, šīs preces 30 kalendāra dienu laikā pēc to importa nemainīgā veidā piegādā uz citu dalībvalsti preču saņēmējam, kurš ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs (<i>likuma 45.panta pirmā daļa</i>).
2.10.	Preču importam, ja fiskālais pārstāvis, kas pārstāv trešās valsts vai trešās teritorijas reģistrētu nodokļa maksātāju vai citas dalībvalsts reģistrētu nodokļa maksātāju, šīs preces 30 kalendāra dienu laikā pēc to importēšanas piegādā uz citu dalībvalsti preču saņēmējam, kurš ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs (<i>likuma 45.panta otrā daļa</i>).
2.11.	Pakalpojumiem, ja tie (<i>likuma 46.panta pirmā daļa</i>): ✓ tieši saistīti ar preču eksportu, ✓ tieši saistīti ar preču importu, ✓ tieši saistīti ar tranzīta pārvadājumiem, ✓ sniegti brīvajā zonā vai muitas noliktavā un ir tieši saistīti ar precēm, kas ievestas ES teritorijā no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām un nav izlaistas brīvam apgrozījumam.
2.12.	Pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos, arī pasažieru pārvadājumiem uz citām dalībvalstīm, ja pasažieris šķērso Latvijas Republikas valsts robežu, kā arī tās bagāžas pārvadājumam, kuru pasažieris ved sev līdzī, un tā transportlīdzekļa pārvadājumam, ar kuru viņš ceļo (<i>likuma 46.panta trešā daļa</i>).
2.13.	Starpniecības pakalpojumiem, ko starpnieks sniedz, pārdodot biļetes pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos (<i>likuma 46.panta ceturtdā daļa</i>).
2.14.	Kuģu piegādēm, preču piegādēm kuģiem un ar šīm piegādēm saistītiem pakalpojumiem (<i>likuma 47.pants</i>).
2.15.	Ģaisakuģu piegādēm, preču piegādēm gaisakuģiem un ar šīm piegādēm saistītiem pakalpojumiem (<i>likuma 48.pants</i>).
2.16.	Preču piegādēm, ja trešās valsts vai trešās teritorijas fiziskā persona, kuras pastāvīgā uzturēšanās vieta nav ES teritorijā, izved iekšzemē iegādātās preces no ES teritorijas, ievērojot likumā noteiktos nosacījumus (<i>likuma 49.pants</i>).
2.17.	Preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, starptautiskajām organizācijām, ES institūcijām un Ziemeļatlantijas līguma organizācijai (NATO) (<i>likuma 50.pants</i>).
2.18.	Preču piegādēm licencētai kapitālsabiedrībai, zonas kapitālsabiedrībai, zonas pārvaldei vai brīvostas pārvaldei, ievērojot likumā ietvertos nosacījumus (<i>likuma "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" 3.panta otrā daļa</i>).

¹ Darījumu ķēdē ir tādas secīgas preču piegādes, uz kurām attiecas viena transportēšana ES teritorijā. Darījumu ķēdes starpnieks ir preču piegādātājs darījumu ķēdē, kurš nosūta vai transportē preces uz citu dalībvalsti pats vai ar tādas trešās personas starpniecību, kura darbojas viņa vārdā, un kurš nav pirmais preču piegādātājs darījumu ķēdē

3. Ar PVN neapliekamās preču piegādes un pakalpojumi	
3.1.	Pasta pakalpojumi, ko sniedz universālā pasta pakalpojuma sniedzējs (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 1.punkts</i>): a) tādu vēstuļu korespondences sūtījumu savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus, b) tādu pasta paku savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars nepārsniedz 10 kilogramus.
3.2.	Pasta apmaksas zīmes, ko laiž apgrozībā un piegādā saskaņā ar Pasta likumu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 2.punkts</i>).
3.3.	Šādi medicīnas pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 3.punkts</i>): a) medicīnas pakalpojumi, ko nosaka MK un ko ārstniecības iestāde sniedz, izmantojot normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprinātās medicīniskās tehnoloģijas (izņemot tiesmedicīnisko ekspertīzi krimināllietās vai civilīetās, invaliditātes ekspertīzi, ko veic Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija un tās struktūrvienības, atzinumu sniegšanu par medicīniskās aprūpes kvalitāti un darbības ekspertīzi ārstniecības iestādēs, militārpersonu veselības stāvokļa novērtēšanu izdienas pensijas piešķiršanai, kā arī kosmētiskās operācijas un kosmetologu pakalpojumus bez medicīniskām indikācijām un solāriju pakalpojumus), b) obligātās veselības pārbaudes, kas nepieciešamas, stājoties darbā, un veselības pārbaudes, kas nepieciešamas veselībai kaitīgo darba vides faktoru un īpašo darba apstākļu dēļ, kā arī veselības pārbaudes, kas nepieciešamas personai kādu citā normatīvajā aktā piešķirto tiesību vai noteikto pienākumu īstenošanai.
3.4.	Šādi ar medicīnu saistītie pakalpojumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu 52. panta pirmās daļas 3.punktā minēto medicīnas pakalpojumu sniegšanu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 4.punkts</i>): a) pacienta transportēšana ar transportlīdzekli, kas speciāli aprīkots ar medicīniskām ierīcēm, kuru paraugi reģistrēti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, b) ēdināšana, ko ārstniecības iestāde nodrošina pacientam ārstniecības procesā, c) izmitināšana, ko ārstniecības iestāde nodrošina pacientam un personai, kas uzturas kopā ar pacientu, d) ārstniecības iestāžu atbilstības novērtēšana obligātajām prasībām un ārstniecības iestāžu sertifikācijas pakalpojumi, e) klīniski diagnostiskie laboratorijas pakalpojumi, ko nodrošina citās ārstniecības iestādēs.
3.5.	Cilvēka orgānu, mātes piena un cilvēka asiņu (tai skaitā asins plazmas un asins šūnu) piegāde (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 5.punkts</i>).
3.6.	Zobārstniecības pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 6.punkts</i>)
3.7.	Zobu tehniķu un zobu higiēnistu sniegtie pakalpojumi, kā arī zobārstu un zobu tehniķu piegādātās zobu protēzes (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 7.punkts</i>).
3.8.	Sociālās aprūpes, profesionālās un sociālās rehabilitācijas, sociālās palīdzības un sociālā darba pakalpojumi, ko iedzīvotājiem sniedz personas, kuras reģistrētas sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, kā arī ēdināšanas pakalpojumi, kurus sociālo pakalpojumu sniedzējs sniedz saskaņā ar savām programmām (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 9.punkts</i>).
3.9.	Preču piegādes un pakalpojumu sniegšana bērnu un jauniešu tiesību aizsardzības mērķiem, ko veic sabiedriskā labuma organizācijas (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 10.punkts</i>).
3.10.	Pirmsskolas izglītības iestāžu sniegtie bērnu uzturēšanās un pirmsskolas izglītības pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 11.punkts</i>).

3. Ar PVN neapliekamās preču piegādes un pakalpojumi	
3.11.	Valsts atzītu izglītības iestāžu pakalpojumi vispārējās izglītības, profesionālās izglītības, augstākās izglītības un interešu izglītības jomā, kā arī ar šiem izglītības pakalpojumiem cieši saistītu pakalpojumu sniegšana un preču piegāde, ko veic minētās izglītības iestādes (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 12.punkts</i>).
3.12.	Izglītības pakalpojumi, kuru sniegšanu nodrošina citu valstu izglītības iestādes (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 13.punkts</i>).
3.13.	Izglītības pakalpojumi, ko sniedz pedagogi, pasniedzot privāttundas vispārējās izglītības, profesionālās izglītības un augstākās izglītības mācību programmu ietvaros (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 14.punkts</i>).
3.14.	Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrētas biedrības vai nodibinājuma noteikto dalības maksu par piedalīšanos sporta sacensībās, ja biedrība vai nodibinājums negūst papildu ienākumus no šo sporta sacensību organizēšanas (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 14.¹punkts; stājās spēkā no 01.01.2024.</i>).
3.15.	Maksu par sporta nodarbību, kuru sniedz biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta biedrība vai nodibinājums, personām, kas nodarbojas ar sportu, ja sniegto pakalpojumu mērķis nav gūt papildu ienākumus šai biedrībai vai nodibinājumam (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 14.²punkts; stājās spēkā no 01.01.2024.</i>).
3.16.	Maksu par bērnu uzturēšanos bērnu nometnēs, kuras organizētas atbilstoši izglītības jomu regulējošo normatīvo aktu prasībām (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 14.³punkts</i>).
3.17.	Skolēnu pārvadājumu pakalpojuma daļa, ko finansē no pašvaldību budžetiem un ko veic licencēti pārvadātāji (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 15.punkts</i>).
3.18.	Bezdarbnieku profesionālās apmācības vai pārkvalificēšanas pakalpojumi, ko organizē Nodarbinātības valsts aģentūra (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 16.punkts</i>).
3.19.	Šādi kultūras pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 17.punkts</i>): a) teātra un cirka izrādes, b) koncerti, c) bērniem paredzētie sarīkojumi, pašdarbības mākslas kolektīvu sarīkojumi un labdarības mērķiem veltītie sarīkojumi, d) valsts atzītu muzeju, bibliotēku, izstāžu, zooloģisko dārzu un botānisko dārzu apmeklējumi un šo institūciju rīkotie kultūras un kultūrizglītības pasākumi, e) bibliotēkas krājumā esošās informācijas publiskas pieejamības un izmantošanas nodrošināšanas pakalpojumi.
3.20.	Autora saņemtā atlīdzība par darbu un tā izmantošanu, kā arī izpildītāja un fonogrammu producenta saņemtā atlīdzība par blakustiesību objektu un tā izmantošanu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 18.punkts</i>).
3.21.	Zelta, monētu un banknošu piegāde Latvijas Bankai (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 19.punkts</i>).
3.22.	Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas pakalpojumi, kā arī apdrošināšanas un pārapdrošināšanas starpniecības pakalpojumi, apdrošināšanas papildpakalpojuma starpniecības pakalpojumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 20.punkts</i>).

3. Ar PVN neapliekamās preču piegādes un pakalpojumi	
3.23.	Šādi finanšu darījumi (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 21.punkts</i>): a) kredītēšana un naudas aizdevumu piešķiršana (ieskaitot starpniecību), kā arī kredīta pārvalde, ko veic kredīta piešķirējs, b) darījumi ar kredīta garantijām vai citu naudas nodrošinājumu (ieskaitot starpniecību), kā arī kredīta garantiju pārvalde, ko veic kredīta piešķirējs, c) pakalpojumi (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz noguldījumu un norēķinu kontiem un citu atmaksājamo līdzekļu piesaistīšanu, skaidras un bezskaidras naudas maksājumu veikšana, uzticības (trasta) operācijām, d) pakalpojumi (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz maksāšanas līdzekļu izlaišanu un apkalpošanu, kā arī tirdzniecība (ieskaitot starpniecību) ar maksāšanas līdzekļiem un citiem naudas tirgus instrumentiem, izņemot maksāšanas līdzekļus, kurus piegādā kolekcionēšanai vai kuri satur dārgmetālu, e) pakalpojumi (ieskaitot starpniecību), kas attiecas uz ieguldījumiem kapitālā, atvasinātajiem finanšu instrumentiem un vērtspapīriem (tai skaitā to izlaišanu, glabāšanu, atsavināšanu, turētājbankas veikto uzraudzību, bet izņemot citu uzraudzību), izņemot ieguldījumu kapitālā, atvasināto finanšu instrumentu un vērtspapīru pārvaldi.
3.24.	Ieguldījumu fondu, valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu, slēgto un atklāto pensiju fondu, riska kapitāla fondu, kā arī apdrošināšanas sabiedrību un citu ieguldījumu portfeļu, kuri ir kolektīvi ieguldījumi vai arī izveidoti uz šādu fondu noteikto prasību pamata (ieskaitot tehniskās rezerves un garantiju fondus) pārvalde (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 22.punkts</i>).
3.25.	Azartspēles, izlozes un loterijas, tai skaitā azartspēles un izlozes, kuru organizēšana notiek ar elektronisko sakaru pakalpojumu starpniecību (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 23.punkts</i>).
3.26.	Nekustamā īpašuma pārdošana, izņemot nelietota nekustamā īpašuma pārdošanu un apbūves zemes pārdošanu (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 24.punkts</i>).
3.27.	Iedzīvotājiem sniegtie dzīvojamo telpu īres pakalpojumi (izņemot viesu izmitināšanas pakalpojumus viesu izmitināšanas mītnēs — viesnīcās, moteļos, viesu mājās, lauku tūrismam izmantojamās mājās, kempingos, tūristu mītnēs) (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 25.punkta "a" apakšpunkts</i>).
3.28.	Pakalpojumu, par kuru ēkas vai būves īpašniekam pienākas maksāt atlīdzību par likumiskās zemes lietošanas tiesībām, kad ēka vai būve ir uzskatāma par patstāvīgu īpašuma objektu atbilstoši normatīvajam regulējumam civiltiesību jomā) (<i>likuma 52.panta pirmās daļas 26.punkts; spēkā no 01.01.2022.</i>).
3.29.	Preču piegāde nodokļa maksātājam, par kuru saskaņā ar likuma 6. panta sestās daļas nosacījumiem uzskatāms, ka tas pats saņēmis un piegādājis preces personai, kas nav nodokļa maksātājs (<i>likuma 52.²panta; spēkā no 07.03.2022.</i>).

4. Ar PVN neapliekamie pakalpojumi, kurus sniedz neatkarīgā personu grupa (likuma 52. ¹ pants un Pārejas noteikumu 32. un 33.punkts)	
4.1.	Ar PVN neapliek pakalpojumus, kurus neatkarīgā personu grupa sniedz šīs grupas dalībniekiem, ja tiek izpildīti visi šādi nosacījumi: 1) šīs grupas dalībnieki ir personas, kuras veic likuma 52. panta pirmajā daļā, izņemot šā likuma 52. panta pirmās daļas 2., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24. un 25. punktu, minētos ar PVN neapliekamos darījumus vai darbības, attiecībā uz kurām šī persona nav PVN maksātāja; 2) pakalpojumi nepieciešami tikai un vienīgi šīs grupas dalībnieku veikto ar PVN neapliekamo darījumu nodrošināšanai vai tādu darbību nodrošināšanai, attiecībā uz kurām šīs grupas dalībnieks nav PVN maksātājs; 3) pakalpojumu vērtība ir to pašizmaksa; 4) pakalpojumu izmaksas sedz šīs grupas dalībnieki atbilstoši to daļai kopējos izdevumos; 5) netiek būtiski ietekmēta konkurējošas darbības vai darījumus veicošo tirgus dalībnieku (esošo vai potenciālo) situācija konkurences jomā un tādējādi netiek radīti būtiski konkurences izkropļojumi.

5. Ar PVN neapliekamais preču imports	
5.1.	Likuma 52. panta pirmā daļā minēto ar PVN neapliekamo preču imports (<i>likuma 53.panta pirmā daļa</i>).
5.2.	Gāzes imports, kas transportēta, izmantojot dabasgāzes sistēmu vai tīklus, kuri pieslēgti šai sistēmai, vai gāzes transportkuģus, un ko iesūkņē kādā dabasgāzes sistēmā vai maģistrālo cauruļvadu tīklā, elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas enerģijas imports pa siltumapgādes vai dzesēšanas tīkliem (<i>likuma 53.panta otrā daļa</i>).
5.3.	Preču imports, kas netiek aplūkts ar muitas nodokli (<i>likuma 53.panta trešā daļa</i>).
5.4.	Preču imports, ko veic starptautiskas organizācijas, diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 53.panta septītā daļa</i>).
5.5.	Zivsaimniecības nozarē darbojošās personas nozvejotā loma ievēšana ostās pirms tā piegādes, ja tas nav apstrādāts vai nav konservēts pārdošanai (<i>likuma 53.panta astotā daļa</i>).
5.6.	Preču atpakaļieošana iekšzemē, ja to veic persona, kura preces eksportējusi, un ja preces atbilst prasībām, kas tiek izvirzītas atbrīvošanai no muitas nodokļiem (<i>likuma 53.panta devītā daļa</i>).
5.7.	Preču imports, ko iekšzemē ievē personīgajā bagāžā fiziskā persona, kas ierodas no trešās valsts vai trešās teritorijas, ja šādu preču importu neveic komerciālā nolūkā, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 53.panta desmitā līdz piecpadsmitā daļa</i>).
5.8.	Preču imports, kuram piemēro importa režīmu jeb īpašu nodokļa režīmu no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanai (<i>likuma 53.panta sešpadsmitā daļa</i>).

6. Ar PVN neapliekamā preču iegāde Eiropas Savienības teritorijā	
6.1.	Preču iegāde ES teritorijā, kuru piegādei iekšzemē būtu piemērojams atbrīvojums saskaņā ar likuma 52.pantu (<i>likuma 54.panta pirmā daļa</i>).
6.2.	Preču iegāde ES teritorijā, kuru imports būtu atbrīvots no PVN saskaņā ar likuma 53. panta trešo vai septīto daļu (<i>likuma 54.panta otrā daļa</i>).
6.3.	Iekšzemē veiktajai preču iegādei ES teritorijā, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 54.panta trešā daļa</i>).

7. Citi atvieglojumi nodokļu maksātājiem	
7.1.	Iekšzemes PVN maksātājam ir tiesības neregistrēties Valsts ieņēmumu dienesta PVN maksātāju reģistrā, ja tā veikto ar PVN apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā nav pārsniegusi 50 000 euro (<i>likuma 59.panta pirmā daļa; reģistrācijas sliekšnis 50 000 euro spēkā no 01.01.2024.; pirms tam 40 000 euro</i>).
7.2.	Ja neregistrēts PVN maksātājs veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un ja šo preču kopējā vērtība bez PVN kārtējā kalendāra gadā sasniedz vai pārsniedz 10 000 euro, PVN maksātājs līdz tam taksācijas periodam sekojošā mēneša piecpadsmitajam datumam, kad ir sasniegts vai pārsniegts šajā likumā noteiktais reģistrācijas sliekšnis — 10 000 euro —, iesniedz VID reģistrācijas iesniegumu. (<i>likuma 57.panta pirmā daļa</i>).
7.3.	Tādam nodokļu maksātājam, kurš izmanto tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā un vienlaikus ir lauksaimnieks, kas paša ražotu neapstrādātu lauksaimniecības produkciju nodod lauksaimniecības produkcijas pārstrādātājam, ir tiesības saņemt no tā kompensāciju 14% apmērā no piegādātās lauksaimniecības produkcijas vērtības (<i>likuma 135.pants</i>).
7.4.	Nodokļu maksātājam ir tiesības atgūt samaksāto PVN veicot priekšnodokļa korekciju, ja darījuma partneris nav veicis norēķinu par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem. Vienkāršota priekšnodokļa korekcija paredzēta, ja preču piegādātāja vai pakalpojuma sniedzēja zaudētā parāda vērtība bez PVN vienam preču vai pakalpojumu saņēmējam ir mazāka par 1 000 euro. Nodokļu maksātājam ir tiesības veikt priekšnodokļa korekciju, ja ir izpildīti visi <i>Pievienotās vērtības nodokļa likumā</i> minētie nosacījumi, tai skaitā tas var pierādīt, ka ir veicis pasākumus zaudētā parāda atgūšanai un ir pārtraucis sadarbību ar parādnieku vismaz 6 mēnešus iepriekš (<i>likuma 105.pants</i>).

Avots: *Pievienotās vērtības nodokļa likums*

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) atvieglojumi

1. Neapliekamie minimumi																																				
1.1.	Diferencētais neapliekamais minimums tiek piemērots atkarībā no ienākuma līmeņa: maksimālo neapliekamo minimumu 500 euro mēnesī piemēro, ja ienākumi nepārsniedz 500euro mēnesī, ja ienākumi ir no 500,01 līdz 1 800 euro mēnesī, neapliekamais minimums samazinās atbilstoši formulai, bet ienākumiem virs 1 800,00 euro mēnesī netiek vairs piemērots (<i>likuma 12. pants un uz likuma pamata izdotie 14.11.2017. MK noteikumi Nr. 676 "Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai"</i>). Valsts ieņēmumu dienesta prognozēto mēneša neapliekamo minimumu vai maksātāja prognozēto mēneša neapliekamo minimumu piemēro katru mēnesi ienākuma gūšanas vietā, kur iesniegta maksātāja algas nodokļa grāmatiņa. Diferencētā neapliekamā minimuma izmaiņas 2022. - 2024. gadā <table> <tr> <th rowspan="2"></th><th colspan="2">2022</th><th rowspan="2">2023</th><th rowspan="2">2024</th></tr> <tr> <th>No 01.01. līdz 30.06.</th><th>No 01.07. līdz 31.12.</th></tr> <tr> <td>Maksimālais neapliekamais minimums (DNM_{max}), euro mēnesī</td><td>350</td><td>500</td><td>500</td><td>500</td></tr> <tr> <td>Ienākuma sliekšnis, līdz kuram tiek piemērots maksimālais neapliekamais minimums (AI_{min}), euro mēnesī</td><td colspan="2">500</td><td>500</td><td>500</td></tr> <tr> <td>Ienākuma sliekšnis, virs kura netiek piemērots neapliekamais minimums, euro mēnesī</td><td colspan="2">1 800</td><td>1 800</td><td>1 800</td></tr> <tr> <td>Koeficients (<i>Koef</i>)</td><td>0,26923</td><td>0,38462</td><td>0,38462</td><td>0,38462</td></tr> <tr> <td>Formula</td><td colspan="4">$DNM = DNM_{max} - Koef \cdot x (AI^1 - AI_{min})$</td></tr> </table> ¹ <i>Apliekamais ienākums (AI) tiek aprēķināts ņemot vērā ne tikai ienākumus no algota darba, bet arī citus ienākuma veidus (tādus kā dividendes, ienākumu no nekustamā īpašuma u.c.). Arī, ja persona ir nodarbināta vairākās darba vietās, ienākums no algota darba tiks summēts un neapliekamais minimums tiks piemērots kopējam ienākumam.</i>					2022		2023	2024	No 01.01. līdz 30.06.	No 01.07. līdz 31.12.	Maksimālais neapliekamais minimums (DNM_{max}), euro mēnesī	350	500	500	500	Ienākuma sliekšnis, līdz kuram tiek piemērots maksimālais neapliekamais minimums (AI_{min}), euro mēnesī	500		500	500	Ienākuma sliekšnis, virs kura netiek piemērots neapliekamais minimums, euro mēnesī	1 800		1 800	1 800	Koeficients (<i>Koef</i>)	0,26923	0,38462	0,38462	0,38462	Formula	$DNM = DNM_{max} - Koef \cdot x (AI^1 - AI_{min})$			
	2022		2023	2024																																
	No 01.01. līdz 30.06.	No 01.07. līdz 31.12.																																		
Maksimālais neapliekamais minimums (DNM_{max}), euro mēnesī	350	500	500	500																																
Ienākuma sliekšnis, līdz kuram tiek piemērots maksimālais neapliekamais minimums (AI_{min}), euro mēnesī	500		500	500																																
Ienākuma sliekšnis, virs kura netiek piemērots neapliekamais minimums, euro mēnesī	1 800		1 800	1 800																																
Koeficients (<i>Koef</i>)	0,26923	0,38462	0,38462	0,38462																																
Formula	$DNM = DNM_{max} - Koef \cdot x (AI^1 - AI_{min})$																																			
1.2.	Pensionāra neapliekamais minimums ir 6 000 euro gadā (<i>likuma 12. panta piektā un sestā daļa, kā arī Pārejas noteikumu 127. un 181. punkts</i>) Personām, kurām piešķirta pensija (ieskaitot piemaksu pie pensijas par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim) vai pārrēķināta pensija pēc 1996. gada 1. janvāra atbilstoši likumam "Par valsts pensijām" vai izdienas pensija, vai speciālā valsts pensija, vai pensija atbilstoši ārvalsts normatīvajiem aktiem, vai noslēgts mūža pensijas apdrošināšanas līgums (ar uzkrāto fondētās pensijas kapitālu atbilstoši <i>Valsts fondēto pensiju likumam</i>), tiek piemērots pensionāra neapliekamais minimums. Pensionāra neapliekamā minimuma izmaiņas 2022. - 2024. gadā <table> <tr> <th rowspan="2"></th><th colspan="2">2022</th><th rowspan="2">2023</th><th rowspan="2">2024</th></tr> <tr> <th>No 01.01. līdz 30.06.</th><th>No 01.07. līdz 31.12.</th></tr> <tr> <td>Pensionāra neapliekamais minimums, euro mēnesī</td><td>350</td><td>500</td><td>500</td><td>500</td></tr> </table>					2022		2023	2024	No 01.01. līdz 30.06.	No 01.07. līdz 31.12.	Pensionāra neapliekamais minimums, euro mēnesī	350	500	500	500																				
	2022		2023	2024																																
	No 01.01. līdz 30.06.	No 01.07. līdz 31.12.																																		
Pensionāra neapliekamais minimums, euro mēnesī	350	500	500	500																																

2. Nodokļa atvieglojumi	
2.1.	Atvieglojums par apgādībā esošu personu ir 250 euro mēnesī (<i>likuma 13. panta pirmās daļas 1. punkts un uz likuma pamata izdotie 14.11.2017. MK noteikumi Nr. 676 "Noteikumi par neapliekamā minimuma un nodokļa atvieglojuma apmēru iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanai"</i>). To piemēro par: a) nepilngadīgu bērnu, b) par bērnu, kamēr viņš turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, c) par mazbērnu vai audzināšanā paņemtu bērnu, ja no viņa vecākiem nav iespējams piedzīt uzturnaudu (alimentus), arī tikmēr, kamēr viņš turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, d) par nepilngadīgu brāli un māsu, kā arī par brāli un māsu, kamēr brālis un māsa turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, ja viņiem nav darbaspējīgu vecāku, e) par iepriekš minēto personu, kā arī nestrādājošu laulāto apgādībā esošu nepilngadīgu bērnu, f) par maksātāju aizbildnībā vai aizgādībā esošu personu, g) par laulāto, vecākiem, vecvecākiem un bērniem, kas sasnieguši 18 gadu vecumu, ja minētās personas nav strādājošas un saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzītas par personām ar invaliditāti, h) par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir nepilngadīgs bērns, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzīts par personu ar invaliditāti, i) par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir bērns vecumā līdz trim gadiem, j) par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par septiņiem gadiem, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu, k) par nestrādājošu laulāto, kura apgādībā ir pieci bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu.
2.2.	Papildu atvieglojumi (<i>likuma 13. panta pirmās daļas 4. punkts un uz likuma pamata izdotie 08.04.1997. MK noteikumi Nr. 138 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumiem personām ar invaliditāti, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem"</i>): 1) personām ar invaliditāti: - 154 euro mēnesī personām ar I un II grupas invaliditāti; - 120 euro mēnesī personām ar III grupas invaliditāti, 2) politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem – 154 euro mēnesī.

3. Attaisnotie izdevumi	
3.1.	Nomaksātā sociālā nodokļa summa un valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi vai pēc būtības līdzīgi citu ES dalībvalstu vai EEZ valstu noteiktie maksājumi (<i>likuma 10. panta pirmās daļas 1. punkts</i>).
3.2.	Solidaritātes nodoklis (<i>likuma 10. panta pirmās daļas 1.¹ punkts</i>).
3.3.	Izdevumi par maksātāja un viņa ģimenes locekļu (gan tādu, kuru rezidences valsts ir LR, gan tādu, kuru rezidences valsts ir cita ES dalībvalsts vai EEZ valsts) kvalifikācijas paaugstināšanu, specialitātes iegūšanu, izglītības iegūšanu, tai skaitā interešu izglītības programmu apgūšanu bērniem, par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu un veselības apdrošināšanas prēmiju maksājumiem apdrošināšanas sabiedrībām (<i>likuma 10. panta pirmās daļas 2. punkts un uz likuma pamata izdotie 31.07.2001. MK noteikumi Nr. 336 "Noteikumi par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem"</i>). ^{**}
3.4.	Summa, kas ziedojuma vai dāvinājuma veidā nodota budžeta iestādei vai LR reģistrētai biedrībai, nodibinājumam, reliģiskai organizācijai vai to iestādei, kurai piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, vai citā ES dalībvalstī vai EEZ valstī, ar kuru Latvija ir noslēgusi konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, ja šī konvencija ir stājusies spēkā, reģistrētai nevalstiskai organizācijai (<i>likuma 10. panta pirmās daļas 3. punkts</i>). ^{**}
3.5.	Nosacītie izdevumi, kas saistīti ar samaksas par intelektuālo īpašumu gūšanu, 25 vai 50 procentu apmērā no samaksas par intelektuālo īpašumu (ja samaksu izmaksā kolektīvā pārvaldījuma organizācija vai tā tiek izmaksāta nerezidentam) par noteiktiem autoru darbu un izpildījumu veidiem (<i>likuma 10. panta pirmās daļas 4. punkts un uz likuma pamata izdoto 21.09.2010. MK noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 57. - 61. punkts</i>).
3.6.	Saskaņā ar likumu "Par privātajiem pensiju fondiem" izveidotajos privātajos fondos vai citās ES dalībvalstīs vai EEZ valstīs, vai ESAO dalībvalstīs reģistrētajos privātajos pensiju fondos izdarītās iemaksas (<i>likuma 10. panta pirmās daļas 5. punkts</i>). [*]
3.7.	Apdrošināšanas prēmiju maksājumi, kas atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) izdarīti apdrošināšanas sabiedrībai, kura nodibināta un darbojas saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumu, vai citā ES dalībvalstī vai EEZ valstī, vai ESAO dalībvalstī reģistrētajai apdrošināšanas sabiedrībai (<i>likuma 10. panta pirmās daļas 6. punkts</i>). [*]
3.8.	Summas, kas atbilstoši <i>Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumam</i> ziedojuma vai dāvinājuma veidā nodotas LR reģistrētai politiskajai partijai vai politisko partiju apvienībai (<i>likuma 10. panta pirmās daļas 8. punkts</i>). ^{**}

^{*} Kopā 3.6. un 3.7. punkts nepārsniedz **10%** no personas gada apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā **4 000 euro** gadā (*likuma 10. panta 1.² daļa*).

^{**} **3.3., 3.4. un 3.8. punkts kopā nevar pārsniegt 50%** no gada apliekamā ienākuma, bet ne vairāk kā **600 euro**, iekļaujot attaisnotos izdevumus par ģimenes locekļiem ne vairāk kā 600 euro par katru (*likuma 10. panta 1.³ daļa*).

3.3. punktā minētos attaisnotos izdevumus maksātājs ir tiesīgs piemērot arī par brāli vai māsu — personu ar 1. vai 2. grupas invaliditāti.

4. Ar nodokli neapliekamo ienākumu veidi	
4.1.	Ienākums no maksātāja lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, kā arī no sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas vai nemedijamās sugas indivīda – parka vīngliemezis (<i>Helix pomatia</i>) – ieguves, ja tas nepārsniedz 3 000 euro gadā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 1. punkts</i>). *
4.2.	Dividendes , dividendēm pielīdzināms ienākums vai nosacītās dividendes, ja par aprēķinātajām dividendēm, dividendēm pielīdzināmu ienākumu vai nosacītajām dividendēm uzņēmuma līmenī no peļņas daļas, no kuras tiek maksātas dividendes, dividendēm pielīdzināms ienākums vai nosacītās dividendes, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 2.¹ punkts</i>): a) LR ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar <i>Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu</i> (šo atbrīvojumu nepiemēro, ja uzņēmumu ienākuma nodoklis ir samaksāts saskaņā ar likumu “Par uzņēmumu ienākuma nodokli”), b) ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no dividendēm, dividendēm pielīdzināma ienākuma vai nosacītajām dividendēm ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis.
4.3.	Likvidācijas kvota , ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 2.² punkts</i>): a) LR ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis saskaņā ar <i>Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu</i> , b) ārvalstī ir samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis vai ārvalstī no likvidācijas kvotas ir ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis vai tam pielīdzināms nodoklis.
4.4.	Apdrošināšanas atlīdzības , kuras izmaksājušas LR reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, kā arī citā ES dalībvalstī vai EEZ valstī, vai ESAO dalībvalstī reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, izņemot tās apdrošināšanas atlīdzības, kas izmaksātas atbilstoši (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 4. punkts</i>): a) dzīvības, veselības un negadījuma apdrošināšanas līgumam, kuru apdrošinātā interesēs noslēdzis darba devējs (vai cits apdrošinājuma ņēmējs – juridiskā persona), pienākot apdrošināšanas līgumā paredzētajam līguma beigu termiņam vai laužot līgumu pirms termiņa, vai b) mūža pensijas apdrošināšanas līgumam (ar uzkrāto fondētās pensijas kapitālu atbilstoši <i>Valsts fondēto pensiju likumam</i>).
4.5.	Apdrošināšanas atlīdzības, kas izmaksātas, iestājoties apdrošināšanas gadījumam attiecībā uz apdrošinātās personas dzīvību un veselību nelaimes gadījuma vai slimības dēļ , saskaņā ar dzīvības apdrošināšanas līgumu (tai skaitā ar līdzekļu uzkrāšanu) neatkarīgi no tā, kas ir noslēdzis apdrošināšanas līgumu (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 4.¹ punkts</i>).
4.6.	Papildpensijas kapitāls , kas veidojies no pašas fiziskās personas vai tās laulātā, vai ar to radniecībā esošo personu līdz trešajai pakāpei <i>Civillikuma</i> izpratnē veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un izmaksāts pensiju plānu dalībniekiem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 4.² punkts</i>).
4.7.	Izložu un azartspēļu laimesti , ja laimesta (tā vērtības) apmērs (to kopsumma) taksācijas gada laikā nepārsniedz 3 000 euro (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 5. punkts</i>).
4.8.	Ienākumi no Latvijas vai citas ES dalībvalsts vai EEZ valsts un pašvaldību vērtspapīriem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 6. punkts</i>).

4. Ar nodokli neapliekamo ienākumu veidi	
4.9.	Normatīvajos aktos noteiktie no budžeta izmaksājami (paredzēti budžeta apropriācijā) pabalsti , arī no citu ES dalībvalstu vai EEZ valstu budžeta izmaksātie pabalsti, pabalsti, kas noteikti 9. panta pirmās daļas 37., 37. ¹ , 37. ² , 38., 39. un 40. punktā, normatīvajos aktos noteiktā atlīdzība par aizbildņa pienākumu pildīšanu un atlīdzība par audžuģimenes pienākumu veikšanu, izņemot pārejošas darba nespējas pabalstus un pabalstus, kuru piešķiršanas pamats ir personas darba vai dienesta attiecības ar budžeta finansētu institūciju vai arī pienākumu pildīšana vēlētā amatā, kurā persona iecelta, pamatojoties uz Saeimas, MK vai pašvaldības domes lēmumu, kā arī citi pabalsti, kas izmaksājami no MK noteiktajām biedrībām un nodibinājumiem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 7. punkts</i>).
4.10.	Stipendijas, kas izmaksātas no budžeta , MK apstiprinātas biedrības vai nodibinājuma līdzekļiem vai no to starptautisko izglītības vai sadarbības programmu līdzekļiem, kurās līdzdalību ir apstiprinājis MK (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 8. punkts, uz likuma pamata izdotie 08.08.2001. MK rīkojums Nr. 385 "Par biedrībām, nodibinājumiem un starptautiskajām izglītības un sadarbības programmām"</i>).
4.11.	Stipendijas līdz 280 euro mēnesī, ko izglītojamam izmaksā komersants, iestāde, biedrība, nodibinājums, fiziskā persona, kura reģistrēta kā saimnieciskās darbības veicēja, kā arī individuālais uzņēmums, tai skaitā zemnieku vai zvejnieku saimniecība, un citi saimnieciskās darbības veicēji (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 8.¹ punkts, uz Profesionālās izglītības likuma pamata izdotie 15.07.2016. MK noteikumi Nr. 484 "Kārība, kādā organizē un īsteno darba vidē balstītas mācības"</i>).
4.12.	Stipendijas (izglītības programmas apguves veicināšanai), kuras no ārstniecības iestādes līdzekļiem izmaksātas studējošajam , kas apgūst medicīniskās izglītības programmu, un darba devēja – ārstniecības iestādes – apmaksātā mācību maksa par darbinieka studijām rezidentūrā, ja maksātājs (darbinieks) vienlaikus negūst stipendiju no darba devēja un vismaz trīs gadus pēc rezidentūras studiju beigšanas ir darba tiesiskajās attiecībās ar šo darba devēju – ārstniecības iestādi (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 8.² punkts</i>).
4.13.	Ienākums, kas gūts studiju un studējošo kredīta dzēšanas rezultātā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 8.³ punkts</i>).
4.14.	Mantojuma rezultātā gūtais ienākums , izņemot autoratlīdzību (autortiesību un blakustiesību atlīdzību), kuru izmaksā autortiesību mantiniekiem, un valsts fondētās pensijas kapitālu, kuru valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka nāves gadījumā manto un kurš tiek aprēķināts mantiniekam pirms mantinieka saistību dzēšanas pret sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu un valsts pamatbudžetu, kas izriet no sociālās apdrošināšanas pakalpojumu, valsts sociālo pabalstu un izdienas pensiju pārmaksām saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu", ja mantinieks izvēlēties to saņemt ar pārskaitījumu uz maksājumu kontu kredītiestādē (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 9. punkts</i>).
4.15.	Konkursos un sacensībās saņemtās mantiskās un naudas balvas (prēmijas) , kuru kopējā vērtība taksācijas gadā nepārsniedz 143 euro , un publiskos starptautiskos konkursos un starptautiskās sacensībās gūtās balvas un prēmijas, kuru kopējā vērtība gadā nepārsniedz 1 423 euro , kā arī Baltijas Asamblejas balvu laureātiem izmaksātā naudas prēmija un MK balva un MK naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 10. punkts</i>). *
4.16.	Uzturnauda (alimentī) (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 11. punkts</i>).
4.17.	Summas , kas uz tiesas sprieduma pamata vai saskaņā ar notariālā akta veidā noslēgtu vienošanos par laulāto kopīgās mantas sadali saņemtas laulības šķiršanas sakarā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 12. punkts</i>).
4.18.	Atlīdzība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā par kaitējumu darbaspēju zaudējuma gadījumā , kas saistīts ar sakropļojumu vai citādu veselības bojājumu, kā arī apgādnieka zaudējuma sakarā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 13. punkts</i>).
4.19.	Darbinieka vai viņa radnieku (tuvinieku) nāves gadījumā darba devēja piešķirtais bērnu pabalsts , kura vērtība nepārsniedz 250 euro (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 14. punkts</i>). *

4. Ar nodokli neapliekamo ienākumu veidi	
4.20.	Palīdzība stihiskas nelaimes gadījumā vai citos ārkārtējos gadījumos, ja tā sniegta uz valsts vai pašvaldību pārvaldes institūciju lēmuma pamata (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 15. punkts</i>).
4.21.	Kompensācijas izmaksas likumos un MK noteikto normu ietvaros, izņemot kompensāciju par neizmantoto atvaļinājumu (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 16. punkts</i>). *
4.22.	Komandējuma un darba brauciena kompensācijas normas MK noteiktajā apmērā vai apmērā, kas noteikts valstī, kurā tiek veikti darba vai dienesta pienākumi (darba vieta atrodas citā valstī) (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 16.¹ punkts</i>). *
4.23.	Ar MK lēmumu noteiktā apgāde natūrā , kā arī summas, kas izmaksātas šīs apgādes vietā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 17. punkts</i>).
4.24.	Atlīdzība par asiņu nodošanu un cita veida donorpalīdzību (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 18. punkts</i>).
4.25.	Ienākums no personīgā īpašuma atsavināšanas (fiziskajai personai piederošas personiskai lietošanai paredzētas tādas kustamas lietas kā mēbeles, apģērbs un citas kustamas lietas), izņemot ienākumu no (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 19.² punkts</i>): a) pārdošanai izgatavotas vai iegādātas lietas (ķermeniskas vai bezķermeniskas) pārdošanas, b) kapitāla pieauguma un pārējā ienākuma no kapitāla, c) metāllūžņu pārdošanas.
4.26.	Palīdzība, kas sniegta, pamatojoties uz arodbiedrības institūcijas lēmumu , no arodbiedrības naudas līdzekļiem, kuri veidojas no arodbiedrības biedru naudas maksājumiem un ārvalstu arodbiedrību ziedojumiem (dāvinājumiem) – 3 000 euro gadā (<i>limits 3 000 euro gadā spēkā no 01.01.2024., pirms tam 1 000 euro gadā; likuma 9. panta pirmās daļas 20. punkts</i>). *
4.27.	Palīdzība naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas, pamatojoties uz reliģiskās organizācijas vai tās iestādes institūcijas (amatpersonas) lēmumu, sniegta no reliģiskās organizācijas vai tās iestādes naudas līdzekļiem – 3 000 euro gadā (<i>limits 3 000 euro gadā spēkā no 01.01.2024., pirms tam 1 000 euro gadā; likuma 9. panta pirmās daļas 25. punkts</i>). *
4.28.	Preču un pakalpojumu loteriju laimesti (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 26. punkts</i>).
4.29.	Čeku loterijas laimesti saskaņā ar Čeku loterijas likumu (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 26.¹ punkts; spēkā līdz 31.12.2024.</i>).
4.30.	Laimesti , kas gūti momentloterijā “Sporta loterija” vai interaktīvajā izlozē “Sporto visi” (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 26.² punkts</i>).
4.31.	Palīdzība naudā vai citās lietās, vai pakalpojuma veidā, kas sniegta no sabiedriskā labuma organizācijas (izņemot reliģisko organizāciju) līdzekļiem, vai palīdzība, ko budžeta finansētas institūcijas, labdarības vai filantropiskas organizācijas sniegušas lietās, kurām piemērots atbrīvojums no muitas nodokļa, — 3 000 euro gadā (<i>limits 3 000 euro gadā spēkā no 01.01.2024., pirms tam 1 000 euro gadā un 2 000 euro gadā, ja palīdzība naudā sniegta no sabiedriskā labuma organizācijas līdzekļiem personai, kura nepārtraukti slimo ilgāk par trim mēnešiem, vai personai ar invaliditāti, vai šo personu ģimenes loceklim; likuma 9. panta pirmās daļas 27. punkts</i>). *
4.32.	Kompensācija par īres līguma izbeigšanu un dzīvojamo telpu atbrīvošanu denacionalizēta vai likumīgajam īpašniekam atdota nama īrniekam, kurš attiecīgajā namā dzīvojis līdz īpašuma tiesību atjaunošanai likumīgajam īpašniekam (viņa mantiniekam) (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 28. punkts</i>).
4.33.	Ienākums, kas gūts, sniedzot palīdzību vai slepeni sadarbojoties ar operatīvās darbības subjektiem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 29. punkts</i>).
4.34.	Uzturēšanas līdzekļi, kas saņemti no speciālās aizsardzības iestādes (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 31. punkts</i>).

4. Ar nodokli neapliekamo ienākumu veidi	
4.35.	Darba devēja darbiniekam piešķirts apbalvojums (arī atzinības raksts, goda raksts, pateicības raksts, diploms, medaļa, piemiņas kauss), kam nav atlīdzības nozīmes rakstura, bet ir morāla novērtējuma raksturs (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 32. punkts</i>).
4.36.	Darba devēja dāvana , kas taksācijas gada laikā nepārsniedz 15 euro (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 32.¹ punkts</i>).
4.37.	Darba devēja darbiniekam piešķirts bērna piedzimšanas pabalsts līdz 250 euro par katru vienās dzemdībās dzimušu bērnu, ja pabalsts izmaksāts sešu mēnešu laikā no bērna piedzimšanas dienas (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 32.² punkts, stājas spēkā 01.07.2022. un ir attiecināms uz pabalstiem, kas izmaksāti par bērniem, kuri dzimuši pēc 31.12.2021.</i>).
4.38.	Mācību maksa, ko darba devējs apmaksājis par darbinieka studijām augstākās izglītības iegūšanai valsts akreditētās Latvijas izglītības iestādēs, Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu mācību iestādēs, ja augstākās izglītības iegūšana saistīta ar tādu prasmju apguvi, kuras nepieciešamas darba devējam (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 32.³ punkts un likuma 8. panta 2.¹⁴ daļa, stājas spēkā 01.01.2024.</i>)
4.39.	Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas , kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus pēc kārtas ir personas deklarētā dzīvesvieta (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 33. punkts</i>).
4.40.	Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas , kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un pēdējos 60 mēnešus ir bijis maksātāja vienīgais nekustamais īpašums (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 33.¹ punkts</i>).
4.41.	Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas , kas radies saistībā ar mantas sadali laulības šķiršanas gadījumā, ja vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai tas ir bijis abu laulāto deklarētā dzīvesvieta (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 34. punkts</i>).
4.42.	Ienākums no Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas , ja minētais īpašums ir maksātāja īpašumā ilgāk par 60 mēnešiem vai ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 34.¹ punkts</i>).
4.43.	Ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas (attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā kā maksātāja vienīgais nekustamais īpašums), ja šis ienākums no jauna tiek ieguldīts funkcionāli līdzīgā nekustamajā īpašumā 12 mēnešu laikā pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas vai arī pirms nekustamā īpašuma atsavināšanas (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 34.² punkts</i>).
4.44.	Ienākums no Piespiedu dalītā īpašuma privatizētajās daudzdzīvokļu mājās izbeigšanas likumā noteiktajā kārtībā atsavinātā zemesgabala, ja minētais zemesgabals ir maksātāja īpašumā ilgāk par 60 mēnešiem (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums ir reģistrēts zemesgrāmatā) (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 34.³ punkts; stājas spēkā no 01.01.2023.</i>).

4. Ar nodokli neapliekamo ienākumu veidi	
4.45.	Dāvanas no fiziskajām personām (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 35. punkts</i>): a) pilnā apmērā - ja dāvinātāju ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei <i>Civillikuma</i> izpratnē. Minētā norma nav piemērojama, ja dāvanu dāvina saimnieciskās darbības ietvaros, b) līdz 1 425 euro taksācijas gada laikā - ja dāvinātājs ir šā punkta "a" apakšpunktā neminēta fiziskā persona,* c) pilnā apmērā – neatkarīgi no tā, vai dāvinātāju ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei <i>Civillikuma</i> izpratnē, ja dāvinājums paredzēts un maksātājs to izlieto, lai segtu savus izdevumus par augstākās izglītības un visu pakāpju profesionālās izglītības iegūšanu, izdevumiem par specialitātes (profesijas, amata, aroda) iegūšanu valsts akreditētās Latvijas izglītības iestādēs, kā arī ES dalībvalstu un EEZ valstu mācību iestādēs vai apgūstot valsts akreditētās izglītības programmas, d) pilnā apmērā – neatkarīgi no tā, vai dāvinātāju ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei <i>Civillikuma</i> izpratnē, ja dāvinājums paredzēts un maksātājs to izlieto, lai segtu savus izdevumus par medicīnas un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu, izņemot kosmētiskās operācijas.
4.46.	Ienākums, kas gūts laika posmā no 01.01.2011. līdz 31.12.2022. aizdevuma (kredīta) saistību samazināšanas vai dzēšanas rezultātā, ja izpildās visi turpmāk šai punktā minētie nosacījumi (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 35.¹ punkts</i>): a) saistību atmaksa ir (vai saistību rašanās brīdī bija) nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku, b) ienākuma guvējs saistības ir uzņēmis nolūkā nodrošināt sevi (vai savu ģimeni) ar dzīvošanai paredzētu nekustamo īpašumu un izmantojis šo aizdevumu nekustamā īpašuma iegādei, būvniecībai, rekonstrukcijai vai uzlabošanai, c) ienākuma guvējs (attiecībā uz aizdevēju) nav un nav bijis ar uzņēmumu saistīta persona likuma “<i>Par nodokļiem un nodevām</i>” izpratnē, d) aizdevēju un ienākuma guvēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei <i>Civillikuma</i> izpratnē.
4.47.	Ienākums, kas gūts, Maksātnespējas likumā noteikto saistību dzēšanas procedūras ietvaros, tiesai pieņemot lēmumu par parādnieka atbrīvošanu no atlikušajām parādu saistībām, kā arī ar pamatparādu saistītās dzēstās soda naudas, līgumsods vai nokavējuma procenti (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 35.² punkts</i>).
4.48.	Ienākums, kas gūts, iestājoties noilgumam saistībai starp kreditoru un parādnieku, jo kreditors nav iesniedzis kreditora prasījumu <i>Maksātnespējas likumā</i> noteiktajā kārtībā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 35.³ punkts</i>).
4.49.	Ienākums, kas gūts aizdevuma (kredīta) dzēšanas rezultātā, ja atbilstoši <i>Patērētāju tiesību aizsardzības likumam</i> aizdevuma (kredīta) līgums paredz, ka nekustamais īpašums, kura iegādei tiek ņemts aizdevums (kredīts), kalpo par pietiekamu nodrošinājumu tam, lai saistības pret aizdevēju varētu tikt dzēstas pilnā apjomā, un vienošanās par aizdevuma (kredīta) dzēšanu noslēgta rakstveidā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 35.⁴ punkts</i>).
4.50.	Ienākums, kas gūts tādu aizdevuma (kredīta) saistību dzēšanas rezultātā, kuras nav izpildītas 2008. gada ekonomiskās lejupslīdes dēļ, ja tās vienpusēji dzēstas <i>Kredītiestāžu likumā</i> paredzētajos gadījumos, kārtībā un termiņā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 35.⁵ punkts</i>).
4.51.	Ienākums, kas gūts, atbrīvojot fizisko personu no parādsaistībām <i>Fiziskās personas atbrīvošanas no parādsaistībām likumā</i> noteiktajā kārtībā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 35.⁶ punkts; stājas spēkā no 01.01.2022.</i>).
4.52.	Ienākums, kas gūts no kapitāla aktīva atsavināšanas fiziskās personas maksātnespējas procesā, ja fiziskā persona atbrīvota no saistībām saskaņā ar <i>Maksātnespējas likuma</i> 164. pantu (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 35.⁷ punkts; stājas spēkā no 14.11.2022.</i>).

4. Ar nodokli neapliekamo ienākumu veidi	
4.53.	Uz tiesas sprieduma pamata no valsts budžeta izmaksājamās kompensācijas , kas nav saistītas ar darba attiecībām vai to pārtraukšanu vai kas nav kompensācijas par intelektuālo īpašumu un tiesībām uz to (autoratlīdzība, izpildītājatlīdzība, zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un viņu mantinieku honorāri) vai kompensācijas par tiesībām izmantot tiesības uz intelektuālo īpašumu (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 36. punkts</i>).
4.54.	Uz valsts pārvaldes iestādes vai pašvaldības iestādes, citas atvasinātas publisko tiesību juridiskās personas vai iestādes ar patstāvīgu budžetu lēmuma vai tiesas nolēmuma pamata saskaņā ar <i>Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumu izmaksājamais zaudējumu atlīdzinājums, kurš nav saistīts ar darba (dienesta) attiecībām vai to pārtraukšanu un kuram nav ienākuma gūšanas rakstura</i> (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 36.¹ punkts</i>).
4.55.	Kompensācija, kas samaksāta cietušajam par radīto kaitējumu , pamatojoties uz tiesas nolēmumu vai brīvprātīgi kriminālprocesā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 36.² punkts</i>).
4.56.	Saskaņā ar <i>Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likumu izmaksātais kaitējuma atlīdzinājums, kurš nav saistīts ar darba (dienesta) attiecībām vai to pārtraukšanu vai kuram nav ienākuma gūšanas rakstura</i> (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 36.³ punkts</i>).
4.57.	Atlīdzība par morālo kaitējumu , pamatojoties uz tiesas nolēmumu civillietā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 36.⁴ punkts</i>).
4.58.	Pabalsts likumos un MK noteikto normu ietvaros amatpersonas (darbinieka), karavīra ievainojuma, sakropļojuma vai citāda veselībai nodarīta kaitējuma gadījumā , kā arī karavīram veselības traucējuma gadījumā, ja tas gūts, pildot amata (dienesta, darba) pienākumus (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 37. punkts</i>). *
4.59.	Pabalsts likumos noteikto normu ietveros Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi un valsts drošības iestāžu amatpersonas ievainojuma, sakropļojuma vai citāda veselībai nodarīta kaitējuma gadījumā (izņemot arodslimību), ja tā cietusi nelaimes gadījumā, bet nav pildījusi ar dzīvības vai veselības apdraudējumu (risku) saistītus dienesta (amata) pienākumus (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 37.¹ punkts</i>).
4.60.	Pabalsts likumos noteikto normu ietveros Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi un valsts drošības iestāžu amatpersonas nāves gadījumā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 37.² punkts</i>).
4.61.	Pabalsts likumos un MK noteikto normu ietvaros amatpersonas (darbinieka) nāves gadījumā, ja tā gājusi bojā, pildot amata (dienesta, darba) pienākumus , kuru izpilde ir saistīta ar risku, vai mirusi gada laikā pēc nelaimes gadījuma no tajā gūtajiem veselības traucējumiem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 38. punkts</i>). *
4.62.	Pabalsts likumos un MK noteikto normu ietvaros karavīra nāves gadījumā , ja viņš gājis bojā, pildot dienesta pienākumus, vai miris gada laikā pēc nelaimes gadījuma no tajā gūtajiem veselības traucējumiem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 39. punkts</i>). *
4.63.	Pabalsti par dienestu ārvalstīs MK noteikto normu ietvaros (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 40. punkts</i>). *
4.64.	Labums no darba devējam piederoša vai darba devēja rīcībā esoša vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas , ja par šo automobili labuma gūšanas mēnesī ir samaksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 41. punkts</i>).
4.65.	Atbalsts izmaksu segšanai Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta projekta īstenošanai (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 42. punkts; no 01.02.2022. mainīta redakcija (pirms tam: "Atbalsts izmaksu segšanai Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projekta īstenošanai")</i>).

4. Ar nodokli neapliekamo ienākumu veidi	
4.66.	Ienākums īstenojot akciju pirkuma tiesības, kuras darbiniekam, padomes vai valdes loceklim uz darba attiecību pamata piešķiris darba devējs vai kapitālsabiedrība, kas ir ar darba devēju saistīta persona likuma “<i>Par nodokļiem un nodevām</i>” izpratnē, ja akciju pirkuma tiesības piešķirtas atbilstoši akciju pirkuma tiesību īstenošanas plānam un īstenojas šādi nosacījumi (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 43. punkts</i>): a) akciju pirkuma tiesību minimālais turēšanas periods ir ne mazāks kā 12 mēneši, b) akciju pirkuma tiesību minimālajā turēšanas periodā darbinieks ir darba attiecībās ar kapitālsabiedrību, kura piešķirusi maksātājam akciju pirkuma tiesības vai ar kuru saistītais uzņēmums maksātājam ir piešķiris akciju pirkuma tiesības, c) darba devējs ir iesniedzis Valsts ieņēmumu dienestam informāciju par piešķirto akciju pirkuma tiesībām – norādīta likuma 11.¹¹ panta ceturtajā daļā, d) akciju pirkuma tiesības tiek īstenotas ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no dienas, kad izbeigtas darba attiecības starp maksātāju un darba devēju, e) kapitālsabiedrība, kura piešķirusi maksātājam akciju pirkuma tiesības, nav izsniegusi maksātājam aizdevumu, kas nav atmaksāts līdz akciju pirkuma tiesību īstenošanas brīdim, izņemot aizdevumus, kurus izsniedz kredītiestāde vai Attīstības finanšu institūcija, vai krājaizdevu sabiedrība, vai kapitālsabiedrība, kura saņēmusi speciālu atļauju (licenci) patērētāja kreditēšanas pakalpojuma sniegšanai, ja vien minētie aizdevumi netiek sniegti paša aizdevēja akciju iegādei, īstenojot akciju pirkuma tiesības.
4.67.	Ar brīvprātīgā darba veikšanu saistīto personificēto izdevumu kompensācijas, kuras brīvprātīgā darba veicējam atbilstoši brīvprātīgā darba līguma noteikumiem sedz brīvprātīgā darba organizētāji (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 44. punkts</i>): a) par ēdināšanu, viesnīcu (naktsmītņi), ceļa (transporta) izdevumiem, degvielu, apģērbu un apmācību – MK noteiktā sastāva un normu ietvaros un kuru kopējais apmērs taksācijas gada laikā (neatkarīgi no izmaksātāja) nepārsniedz 1 000 <i>euro</i>, b) par veselības un dzīvības apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem brīvprātīgā darba veikšanas laikā, ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādu nelaimes gadījumu apdrošināšanu, c) par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu attiecībā uz trešajām personām (izņemot sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu), ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, d) par veselības pārbaudēm, ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādas veselības pārbaudes.
4.68.	Ar kalpošanu reliģiskajā organizācijā saistīto personificēto izdevumu kompensācijas atbilstoši šā panta pirmās daļas 44. punktā minētajiem izdevumu veidiem un apmēriem, kuras sedz reliģiskā organizācija tajā kalpojošam personālam saskaņā ar rakstveidā noslēgto vienošanos (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 44.¹ punkts; stājas spēkā no 14.11.2022.</i>).
4.69.	Samazinātu vai dzēstu saistību rezultātā gūtais ienākums, ja izpildās viens no šādiem nosacījumiem (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 45. punkts</i>): a) samazinātās vai dzēstās saistības ir iekļautas kreditora ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamajā bāzē saskaņā ar <i>Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu</i>, b) samazinātās vai dzēstās saistības ir izslēgtas no kreditora uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzes un ir izpildīts viens no <i>Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma 9. panta trešās daļas 4., 5., 6. punktā un 8. punkta “b)”</i> apakšpunktā vai 11. punktā minētajiem nosacījumiem.
4.70.	No valsts budžeta izmaksājamais pabalsts par vienās dzemdībās dzimušu triju un vairāk bērnu piedzimšanu (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 46. punkts</i>).

4. Ar nodokli neapliekamo ienākumu veidi	
4.71.	Ienākumi, kas rodas, īstenojot atbalsta pasākumus fiziskajām personām (ārpus to saimnieciskās darbības), ja atbalsta pasākumi no valsts budžeta līdzekļiem tiek īstenoti ar Valsts ieņēmumu dienesta vai akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija Altum" starpniecību (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 47. punkts</i>).
4.72.	Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalsta maksājums par individuālo siltumapgādes sistēmu uzlabošanu mājāsaimniecībās (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 48. punkts; stājas spēkā no 01.01.2022.</i>).
4.73.	Vietējās pašvaldības līdzfinansējums nekustamā īpašuma pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 49. punkts; stājas spēkā no 01.01.2022.</i>).
4.74.	Atbalsts izmaksu segšanai azbesta atkritumu apsaimniekošanas nodrošināšanai mājāsaimniecībām šifera jumtu un siltumizolācijas materiālu nomaiņas gadījumā (<i>likuma 9. panta pirmās daļas 50. punkts; stājas spēkā no 01.01.2022.</i>).

* Ja 4.1, 4.15., 4.19., 4.21., 4.22., 4.26., 4.27., 4.31. punktā, 4.42. punkta "b" apakšpunktā, 4.57., 4.60., 4.61. un 4.62. punktā minētie ienākumi pārsniedz šajos punktos noteiktās summas (normas) lielumu, pārsnieguma summa tiek aplikta ar nodokli (*likuma 9. panta otrā daļa*).

5. Citi nodokļa atvieglojumi, kuriem IIN piemērošanai ir noteikti īpaši nosacījumi	
5.1.	Jaunuzņēmuma darba ņēmēji (<i>likuma 3. panta 2.⁶ daļa, un Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likums</i>) Jaunuzņēmuma darba ņēmējam, par kuru veikts fiksētais maksājums par jaunuzņēmumā gūto ar algas nodokli apliekamo ienākumu², ir tiesīgs nemaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli
5.2.	Darba devēja – ārstniecības iestādes – apmaksātā mācību maksa par darbinieka studijām rezidentūrā (<i>likuma 8. panta 2.¹³ daļa; stājas spēkā no 01.09.2023.</i>). Darba devēja – ārstniecības iestādes – apmaksātā mācību maksa par darbinieka studijām rezidentūrā nav uzskatāma par algota darba ienākumu.
5.3.	Ienākumi, kurus gūst personas, kas ir nodarbinātas uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa (<i>likuma 8. panta ceturtā daļa</i>). Par taksācijas gada mēnesi, kurā persona ir nodarbināta (darba attiecībās) uz starptautiskos pārvadājumos izmantojama kuģa, minētās personas ienākumi, par kuriem maksājams algas nodoklis, ir uz darba attiecību pamata gūtā ienākuma daļa šādā apmērā: 1) virsniekiem – MK noteikto 2,5 mēneša minimālo darba algu apmērā, 2) pārējam personālam – MK noteikto 1,5 mēneša minimālo darba algu apmērā.
5.4.	Dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas un veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas – ne vairāk kā 750 euro gadā (<i>limits spēkā no 01.01.2024., pirms tam 426,86 euro gadā; likuma 8. panta piektā daļa</i>). No maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēdz Latvijas Republikā vai citā ES dalībvalstī, vai EEZ valstī, vai ESAO dalībvalstī reģistrētos privātajos pensiju fondos atbilstoši licencētiem pensiju plāniem un LR vai citā ES dalībvalstī, vai EEZ valstī, vai ESAO dalībvalstī reģistrētā apdrošināšanas sabiedrībā iemaksātās dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summas, kuras kopā nepārsniedz 10% no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, un iemaksātās dzīvības (bez līdzekļu uzkrāšanas), veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas, kas nepārsniedz 10% no maksātājam aprēķinātās bruto darba samaksas taksācijas gadā, bet ne vairāk kā 750 euro gadā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi: 1) darbības termiņš dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) nav īsāks par 10 gadiem; 2) darbības termiņš dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas līgumam (bez līdzekļu uzkrāšanas) nav īsāks par vienu gadu; 3) dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas līguma noteikumi paredz, ka apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas gadījumu izmaksā apdrošinātajai personai (vai tās labuma guvējam), citas summas, kas saistītas ar līguma darbību vai tā pārtraukšanu, izmaksā darba devējam (apdrošinājuma ņēmējam), un neparedz aizdevumu izsniegšanu apdrošinātajām personām.

² Jaunuzņēmumam ir tiesības pieteikties fiksēta maksājuma veikšanai par darba ņēmēju no **divu Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu apmēra**, piemērojot vispārējo valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – VSAOI)) likmi – 34,09% apmērā, no kuras 23,59% maksā darba devējs un 10,50% – darba ņēmējs.

5. Citi nodokļa atvieglojumi, kuriem IIN piemērošanai ir noteikti īpaši nosacījumi	
5.5.	Darba devēja apmaksātie ēdināšanas un ārstniecības izdevumi (<i>likuma 8. panta piecpadsmitā daļa</i>). No maksātāja ienākumiem, par kuriem maksā algas nodokli, izslēdz darba devēja apmaksātos darba koplīgumā noteiktos darbinieka ēdināšanas un ārstniecības izdevumus, ja netiek pārsniegti 480 euro gadā (vidēji 40 euro mēnesī) un darba devējs izpilda šādus nosacījumus: 1) darba devēja apmaksātie darba koplīgumā noteiktie visu darbinieku ēdināšanas un ārstniecības izdevumi nepārsniedz 5% no darba devēja gada kopējā bruto algu fonda; 2) darba devējs nodarbina vismaz sešus darbiniekus; 3) darba devējam pirmstaksācijas gada 15. decembrī saskaņā ar VID administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē pēdējās datu aktualizācijas datumā esošo informāciju nav nodokļu (nodevu) parādu (tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādu), kas kopsummā pārsniedz 150 euro; 4) darba devējs ar tādu kompetentas institūcijas lēmumu vai tiesas nolēmumu, kas stāties spēkā un kļuvis nepārsūdzams, pēdējo divu taksācijas gadu laikā nav atzīts par vainīgu pārkāpumā, kurš izpaužas kā: a) viena vai vairāku tādu valstu pilsoņu vai pavalstnieku nodarbināšana, kuri nav ES dalībvalstu pilsoņi vai pavalstnieki, ja tie ES dalībvalstu teritorijā uzturas nelikumīgi, b) personas nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma, ja nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā nav iesniegtas ziņas par darba ņēmēja statusa iegūšanu, c) darbā notikuša nelaimes gadījuma neizmeklēšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai slēpšana, ja šā nelaimes gadījuma rezultātā nodarbinātajam radušies smagi veselības traucējumi vai iestājusies nāve; 5) darba devējs ir veicis saimniecisko darbību vismaz vienu pilnu kalendāra gadu pirms taksācijas gada, kurā uzsāk atbrīvojuma piemērošanu attiecībā uz darbiniekiem; 6) darba devējam nav pasludināts maksātnespējas process, nav apturēta tā saimnieciskā darbība vai tas netiek likvidēts.
5.6.	Darba devēja segtie attālinātā darba izdevumi darbiniekiem (<i>likuma 8. panta 19.¹-19.³ daļa; Pārejas noteikumu 159. un 160. punkts</i>). No aplikšanas ar nodokli atbrīvo ar attālinātā darba veikšanu saistītos darbinieka izdevumus, kurus atbilstoši <i>Darba likumam</i> sedz darba devējs, ja to kopējais apmērs mēnesī par pilnas slodzes darbu nepārsniedz 40 euro (<i>limits 40 euro stājas spēkā 01.01.2023.; pirms tam piemēroja ierobežojumu 30 euro mēnesī</i>). Atbrīvojumu piemēro, ja ir izpildīti šādi nosacījumi: 1) vienošanās par attālinātā darba veikšanu ir noteikta darba līgumā vai ar darba devēja rīkojumu un ir norādīts, kādus izdevumus darba devējs kompensē; 2) ar attālinātā darba veikšanu saistītos izdevumus sedz darba devējs, kuram ir iesniegta darbinieka algas nodokļa grāmatiņa; 3) ar attālinātā darba veikšanu saistīto izdevumu apmēri tiek noteikti proporcionāli slodzei un līgumā vai rīkojumā norādīto attālinātā darba dienu skaitam mēnesī, ja darbs tiek veikts gan attālināti, gan darba vietā.
5.7.	Īpaši noteikumi ienākumiem no metāllūžņu pārdošanas (<i>likuma 11. panta 1.⁵ daļa un 15. panta sestās daļas 2. punkts</i>). Fiziskās personas ienākuma gūšana no metāllūžņu pārdošanas nav kvalificējama kā saimnieciskā darbība, izņemot gadījumu, kad metāllūžņus pārdod individuālais komersants, kurš ir saņēmis licenci melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā. No fiziskās personas ienākumiem, ja tie nav saistīti ar darba attiecībām un nav atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli, ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas vietā. Ienākumiem no metāllūžņu pārdošanas piemēro nodokļa likmi 10% apmērā.

5. Citi nodokļa atvieglojumi, kuriem IIN piemērošanai ir noteikti īpaši nosacījumi	
5.8.	Īpaši noteikumi ienākumiem no sava īpašuma iznomāšanas/izīrēšanas (neregistrējot saimniecisko darbību) (<i>likuma 11. panta divpadsmitā daļa un 15. panta sestās daļas 3. punkts</i>). Ja maksātājam nerodas saimnieciskās darbības izdevumi vai tie ir nebūtiski, maksātājs, gūstot ienākumu no īpašuma vai gūstot ienākumu no kustamas lietas atsavināšanas, var neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējs. Šajā gadījumā maksātājs nav tiesīgs piemērot saimnieciskās darbības izdevumus un tajos iekļaut ar īpašuma uzturēšanu un pārvaldīšanu saistītos izdevumus, izņemot nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus par attiecīgo nekustamo īpašumu. Maksātājs veic saimnieciskās darbības ieņēmumu uzskaiti. Saimnieciskās darbības ieņēmumus maksātājs hronoloģiskā secībā uzskaita ieņēmumu uzskaites reģistrā, kurā norāda ieraksta kārtas numuru, datumu, attaisnojuma dokumenta numuru un datumu, darījuma dalībnieku (fiziskās personas vārdu un uzvārdu, juridiskās personas nosaukumu), darījuma aprakstu, darījuma summu un citu nepieciešamo informāciju. Maksātājs saimnieciskās darbības ieņēmumus var neuzskaitīt ieņēmumu uzskaites reģistrā, ja saimnieciskās darbības ieņēmumi ir gūti tikai bezskaidras naudas veidā. Ienākumiem no sava īpašuma iznomāšanas/izīrēšanas (neregistrējot saimniecisko darbību) piemēro nodokļa likmi 10% apmērā.
5.9.	Īpaši noteikumi ienākuma noteikšanai no lauksaimniecības zemes atsavināšanas (<i>likuma 11.⁷ panta trešā daļa</i>). Ar nodokli neapliek ienākumu no lauksaimniecībā izmantojamas zemes atsavināšanas, ja attiecībā uz zemes pārdevēju un pircēju tiek izpildīti šādi nosacījumi: 1) īpašumtiesības uz nekustamo īpašumu tā atsavināšanas rezultātā iegūst zemnieku saimniecības īpašnieks, persona, kura Uzņēmumu reģistrā reģistrēta kā komercsabiedrība, individuālais komersants vai zemnieku saimniecība vai Valsts ieņēmumu dienestā – kā saimnieciskās darbības veicēja vai īpašumtiesības iegūst Latvijas zemes fonds, 2) vismaz vienā taksācijas periodā no pēdējiem trim pirmstaksācijas periodiem vairāk nekā pusi no 1. punktā minētās personas saimnieciskās darbības ieņēmumiem, bet ne mazāk kā 3 000 <i>euro</i> gadā, veido ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības vai arī šī persona saņem valsts vai ES atbalsta maksājumus lauksaimniecībai un lauku attīstībai kā jaunais lauksaimnieks, 3) lauksaimniecības zemes pārdevējs – maksātājs atbilst vienam no šādiem kritērijiem (<i>saskaņā ar likuma Pārejas noteikumu 108. punktu</i> no 2014. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 31. decembrim likumā noteiktie kritēriji attiecībā uz lauksaimniecības zemes pārdevēju nav piemērojami): a) ir persona, kura veic lauksaimniecisko darbību un atbilst noteiktajiem 2. punkta kritērijiem, b) ir persona, kura pirms lauksaimnieciskās darbības pārtraukšanas, sasniedzot pensionēšanās vecumu, nodarbojusies ar lauksaimniecisko darbību un pirms pensionēšanās atbildusi noteiktajiem 2. punkta kritērijiem, c) ir persona, kurai kā bijušajam zemes īpašniekam vai viņa mantiniekam atjaunotas īpašuma tiesības uz zemi, kas pēc tās lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, d) ir persona, kura nekustamo īpašumu, kas pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, saņēmusi mantojumā no šā punkta “a”, “b” vai “c” apakšpunktā minētajām personām, e) ir persona, kura nekustamo īpašumu, kas pēc lietošanas mērķa ir lauksaimniecības zeme, saņēmusi uz dāvinājuma līguma pamata no šā punkta “a”, “b”, “c” vai “d” apakšpunktā minētās fiziskās personas, kuru ar dāvinājuma saņēmēju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei <i>Civillikuma</i> izpratnē.

5. Citi nodokļa atvieglojumi, kuriem IIN piemērošanai ir noteikti īpaši nosacījumi	
5.10.	Īpaši noteikumi samazinātās patentmaksas maksātājiem (<i>likuma 11.¹⁰ pants</i>). Samazinātā patentmaksa ir valsts noteikts vienots fiksēts maksājums, kas ietver IIN maksājumus par fiziskās personas saimniecisko darbību. Samazinātā patentmaksa ir 17 euro gadā vai deviņi <i>euro</i> pusgadā. Samazinātā patentmaksa ir galīgs nodokļa maksājums par kalendāra gadu vai sešiem kalendāra mēnešiem. Maksātājs var izvēlēties maksāt samazināto patentmaksu, ja viņš darbojas kādā no šādām saimnieciskās darbības jomām: 1) ādas un tekstilizstrādājumu amatniecība; 2) apģērbu un apavu izgatavošana un labošana, pulksteņu un slēdzeņu labošana, kā arī citi sadzīves pakalpojumi; 3) amatniecības izstrādājumu izgatavošana; 4) floristika; 5) privātie mājsaimniecības pakalpojumi; 6) mājas aprūpes pakalpojumi. Maksātājam ir tiesības maksāt samazināto patentmaksu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi: 1) viņam ir piešķirta vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi) un ir tiesības piemērot pensionāra neapliekamo minimumu vai saskaņā ar normatīvajiem aktiem maksātājs ir atzīts par personu ar 1. vai 2. grupas invaliditāti; 2) maksātāja saimnieciskās darbības ieņēmumi pirmstaksācijas gadā nepārsniedz 3 000 <i>euro</i>; 3) maksātājs nav algas nodokļa maksātājs; 4) maksātājs savā saimnieciskajā darbībā nenodarbina citas personas.
5.11.	Īpaši noteikumi sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa piemērošanai (<i>likuma 11.¹² pants un 15. panta divpadsmitā daļa</i>). Par sezonas laukstrādnieku ienākumiem tiek maksāts mazāks IIN (likme ir 15%, bet ne mazāk kā 0,70 euro katrā nodarbinātības dienā). Sezonas laukstrādnieku ienākums ir ienākums, ko sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātājs gūst taksācijas gada periodā no 1. aprīļa līdz 30. novembrim sezonas rakstura darbos augļkoku, ogulāju un dārzeņu sējā vai stādīšanā, sējumu un stādījumu kopšanā, ražas novākšanā, augļu, ogu un dārzeņu šķirošanā sezonas laukstrādnieku ienākuma izmaksātāja labā.
5.12.	Īpaši noteikumi apliekamā ienākuma noteikšanai no augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas (<i>likuma 15. panta sestās daļas 1. punkts un 17. panta 10.² daļa</i>). Nodokļa likmi 10% apmērā piemēro – ienākumiem no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas, kā arī atbalsta summas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem meža īpašniekiem, kuriem meža apsaimniekošana nav saimnieciskās darbības veids. Ieturot nodokli no augoša meža pārdošanas ienākuma, pirms nodokļa aprēķināšanas no izmaksājamās summas atskaita ar meža atjaunošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 25% apmērā no izmaksājamās summas, bet no kokmateriālu pārdošanas ienākuma – ar kokmateriālu sagatavošanu un pārdošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 50% apmērā no izmaksājamās summas.
5.13.	Īpašie noteikumi profesionāliem sportistiem (<i>likuma 15. panta 19.¹ daļa</i>). Nodokļa likme, kas taksācijas gada laikā un rezumējošā kārtībā jāpiemēro profesionālam sportistam, kurš par tādu atzīts Sporta likuma 19. panta izpratnē, no taksācijas gada kopējā algotā darba ienākuma no profesionālā sporta, ir 20%.

5. Citi nodokļa atvieglojumi, kuriem IIN piemērošanai ir noteikti īpaši nosacījumi	
5.14.	Ienākumi no sociālā pakalpojuma “aprūpe mājās” sniegšanas (<i>likuma Pārejas noteikumu 44. punkts</i>). No aplikšanas ar IIN atbrīvo no 2008. līdz 2023. taksācijas gadā gūtos ienākumus, kas izmaksāti no pašvaldības budžeta kā atlīdzība fiziskajai personai par sociālās aprūpes pakalpojuma – aprūpe mājās – sniegšanu saskaņā ar <i>Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma</i> 23. panta trešo daļu, ja persona, kas saņem minēto atlīdzību, nav darba tiesiskajās attiecībās ar atlīdzības izmaksātāju un pastāv viens no šādiem nosacījumiem: a) persona ir darba tiesiskajās attiecībās ar citu personu, no kuras gūst lielāko ienākuma daļu un šos ienākumus neveido atlīdzība par sociālās aprūpes pakalpojuma – aprūpe mājās – sniegšanu, b) persona saņem pensiju atbilstoši likumam “<i>Par valsts pensijām</i>” vai izdienas pensiju, vai speciālo valsts pensiju atbilstoši LR normatīvajiem aktiem.
5.15.	Ienākumi, kurus Nodarbinātības valsts aģentūra kvalificējusi par stipendijām vai atlīdzībām (<i>likuma Pārejas noteikumu 52. punkts</i>). No aplikšanas ar IIN atbrīvo atbilstoši <i>Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumam</i> bezdarbnieka statusu ieguvušas fiziskās personas no 2010. līdz 2026. gadam gūtos ienākumus no Eiropas Sociālā fonda darbības programmas “<i>Cilvēkresursi un nodarbinātība</i>” vai “<i>Izaugsme un nodarbinātība</i>” vai valsts budžeta līdzekļiem par aktīvajiem nodarbinātības pasākumiem, kurus Nodarbinātības valsts aģentūra kvalificējusi par stipendijām vai atlīdzībām.
5.16.	Atbalsta summas lauksaimniecībai un lauku attīstībai (<i>likuma Pārejas noteikumu 94. punkts</i>). Ar IIN aplikšajā ienākumā neiekļauj no 2013. līdz 2029. gadam (ieskaitot) saņemtās summas, kas izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai.
5.17.	Ienākumi no elastīgā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniegšanas (<i>likuma Pārejas noteikumu 123. punkts</i>). Sākot ar 2016. gada 1. maiju, no aplikšanas ar IIN ir atbrīvo ES Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmas (EaSI) līdzfinansētā projekta Nr. VS/2015/0206 “<i>Elastīga bērnu uzraudzības pakalpojuma nodrošināšana darbiniekiem, kas strādā nestandarta darba laiku</i>” ietvaros elastīgā bērnu uzraudzības pakalpojuma līdzfinansējuma veidā darbinieka gūtos ienākumus, ja darbinieks strādā nestandarta darba laiku un piedalās minētajā projektā.
5.18.	Speciālais IIN režīms autoratlīdzības saņēmējiem (<i>likuma Pārejas noteikumu no 163., 164., 165., 166., 167., 168., 169., 170. un 171. punktu nosacījumi</i>). Maksātājam (rezidentam), kas gūst ienākumus no samaksas par intelektuālo īpašumu (izņemot ienākumus, kurus izmaksā kolektīvā pārvaldījuma organizācija) vai no literatūras, zinātnes vai mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru un izpildītāju darbu radīšanas, izdošanas, izpildīšanas vai citādas izmantošanas, no 2021. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 31. decembrim ir tiesības neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējam. No šādiem autoratlīdzības ienākumiem ienākuma izmaksātājs ietur nodokli ienākuma izmaksas brīdī, kas nozīmē, ka nodokli nomaksās ienākuma izmaksātājs, piemērojot IIN likmi 25% apmērā. Ieturētie IIN ieņēmumi tiek sadalīti šādi: VSAOI – 80% un IIN – 20%.

Avots: Likums “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”

Dabas resursu nodokļa (DRN) atbrīvojumi

1. DRN atbrīvojumi	
1.1.	Fona piesārņojumam , ja nodokļa maksātājs attiecīgo piesārņojuma līmeni ir pierādījis ar monitoringa datiem, kurš veikts atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām (<i>likuma 5.panta 1.punkts</i>).
1.2.	Ūdeņu lietošanai (caurplūdei) zivsaimniecības objektos, zivju audzētavās un dīķsaimniecībās (<i>likuma 5.panta 2.punkts</i>).
1.3.	Termālo un tehnisko ūdeņu izmantošanai , kas pēc izmantošanas iesūknēti atpakaļ ūdeņu ieguves horizontā, nemainot ūdeņu ķīmisko sastāvu (izņemot atsāļošanu) (<i>likuma 5.panta 3.punkts</i>).
1.4.	Balasta smilšu novietošanai vietējās pašvaldības noteiktajās vietās (<i>likuma 5.panta 4.punkts</i>).
1.5.	Piesārņojuma ievadīšanai augsnes vai grunts filtrācijas slānī (absorbentā), ja attīrīšanas iekārtas projektā tā paredzēta kā piesārņojuma attīrīšanas metode (<i>likuma 5.panta 5.punkts</i>).
1.6.	Avārijas noplūdes dēļ nelikumīgi vidē nonākušā piesārņojuma apjomam , kuru atbildīgā persona savākusi vai neitralizējusi saskaņā ar Valsts vides dienesta noteiktajiem termiņiem un prasībām (<i>likuma 5.panta 6.punkts</i>).
1.7.	Gruntsūdeņu līmeņa pazemināšanas procesā atsūkņētajiem ūdeņiem , ja to atsūkņēšana saistīta ar derīgo izrakteņu ieguvu (<i>likuma 5.panta 7.punkts</i>).
1.8.	Ražošanas vajadzībām izlietotajiem ūdeņiem , ja tie pēc attīrīšanas izmantoti atkārtoti (<i>likuma 5.panta 8.punkts</i>).
1.9.	Radioaktīvo vielu izmantošanai, kuras izmanto (<i>likuma 6.pants</i>): 1) valsts iestādes, kuras atbilstoši savām funkcijām nodrošina (<i>likuma 6.panta pirmā daļa</i>): a) radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli; b) metroloģiju; c) gatavību radiācijas avārijām; d) radiometrisko kontroli uz valsts robežas; e) kriminālprocesuālo darbību veikšanu. 2) ārstniecības iestādes, kurām šīs vielas nepieciešamas onkoloģisko, kardioloģisko un kardiokirurģisko slimību ārstēšanā un diagnostikā, mātes un bērna veselības aprūpes nodrošināšanā, nieru transplantācijā un ar HIV inficēto pacientu aprūpes nodrošināšanā atbilstoši valsts programmām, kā arī citu slimību ārstēšanā un diagnostikā (<i>likuma 6.panta otrā daļa</i>); 3) radioaktīvo atkritumu apglabāšanas un pārvaldības komercsabiedrības (<i>likuma 6.panta trešā daļa</i>); 4) persona, kura izmanto radioaktīvās vielas, ja pirkuma līgumā ir ietvertas garantijas izlietoto jonizējošā starojuma avotu nosūtīšanai atpakaļ ražotājvalstij (<i>likuma 6.panta ceturtnā daļa</i>); 5) persona, kura izmanto radioaktīvās vielas, ja šīs radioaktīvās vielas izmanto demonstrēšanai izstādēs, gadatirgos vai līdzīgos pasākumos un tās ievestas Latvijā uz laikposmu, kas nepārsniedz 30 dienas (<i>likuma 6.panta piektā daļa</i>).
1.10.	Oglekļa dioksīda emisijai: 1) stacionāri tehnoloģiskās iekārtas operatoriem un gaisa kuģu operatoriem, kuri ir iekļauti ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un izpilda likuma "Par piesārņojumu" prasības par emisijas kvotu nodošanu (<i>likuma 10.panta pirmā daļa</i>); 2) kas rodas, izmantojot atjaunojamās energoresursus likuma "Par piesārņojumu" 2.pielikumā minētajās stacionārajās tehnoloģiskajās iekārtās (arī tādās, kurās ražošanas jauda vai saražotās produkcijas apjoms nepārsniedz likuma "Par piesārņojumu" 2.pielikumā minētos rādītājus) (<i>likuma 10.panta otrā daļa</i>).

1. DRN atbrīvojumi	
1.11.	Ozona slāni noārdošas vielas izmantošanai, ja komersants atbilstoši vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajām tehnoloģiskajām un vides aizsardzības prasībām ozona slāni noārdošu vielu izmanto citu ķīmisku vielu ražošanai un ķīmiskajā pārveides procesā ozona slāni noārdoša viela pilnībā maina savu ķīmisko sastāvu (<i>likuma 11.pants</i>).
2. DRN atbrīvojumi, ievērojot specifiskus nosacījumus	
2.1.	Transportlīdzekļiem, kurus pirmo reizi pastāvīgi reģistrē LR (<i>likuma 7.pants</i>). Transportlīdzekļu būvētājs, tā pilnvarotais pārstāvis vai lietotu transportlīdzekļu tirgotājs DRN par transportlīdzekļiem, kurus pirmo reizi pastāvīgi reģistrē LR, nemaksā, ja tas nodrošina nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas noteikto prasību ievērošanu.
2.2.	Iepakojumam un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem (<i>likuma 8.pants; no 01.01.2024. atbrīvojumu nepiemēro vienreiz lietojamām plastmasu saturošām glāzēm un to vāciņiem</i>) Nodokļa maksātājs DRN par iepakojumu un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem (papīra, kartona, metāla folijas, koksnes vai no citām dabiskām šķiedrām) nemaksā, ja tas nodrošina vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto izlietotā iepakojuma un vienreiz lietojamo galda trauku un piederumu reģenerācijas normu izpildi. Nodokļa maksātājs, kura radītā izlietotā iepakojuma apjoms, ieskaitot depoizīta iepakojumu, kalendāra gada laikā ir 300 kilogramu vai vairāk, <u>piedalās ražotāja paplašinātās atbildības sistēmā, slēdzot līgumu ar apsaimniekotāju par dalību izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā, vai pats izveido un piemēro šādu sistēmu.</u> Radītā izlietotā iepakojuma apjoms ir līdzvērtīgs iepakojuma apjomam, kāds kopā ar precēm un izstrādājumiem ir realizēts vai izmantots savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai, ieskaitot pakalpojuma sniedzēja pievienoto iepakojumu. Ja nodokļa maksātājs nepilda minēto pienākumu, tas maksā nodokli divkārtšā apmērā.
2.3.	Depoizīta iepakojumam (<i>likuma 8.¹pants un pārejas noteikumu 35. un 37. punkts</i>) (<i>sāk piemērot no 01.02.2022.</i>). Nodokļa maksātājs, kas realizē dzērienus depoizīta iepakojumā, nodokli par šo iepakojumu nemaksā, ja ir noslēdzis ar depoizīta sistēmas operatoru līgumu par dalību depoizīta sistēmā (ja depoizīta sistēmas operators ir noslēdzis ar KEM padotībā esošu iestādi līgumu par depoizīta sistēmas darbības nodrošināšanu). Nodokļa maksātājs, kas realizē normatīvajos aktos par iepakojuma apsaimniekošanu noteiktos dzērienus depoizīta iepakojumā un kam ir pienākums piedalīties depoizīta sistēmā, bet kas nav noslēdzis ar depoizīta sistēmas operatoru līgumu par dalību depoizīta sistēmā un nepiedalās depoizīta sistēmā, maksā nodokli par depoizīta iepakojumu četrkārtšā apmērā.

2. DRN atbrīvojumi, ievērojot specifiskus nosacījumus	
2.4.	Videi kaitīgām precēm (<i>likuma 9.pants</i>). DRN par videi kaitīgām precēm, tai skaitā riepām, izņemot fotoelementu paneļus, invertorus un elektriskos akumulatorus fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai, nodokļa maksātājs līdzīgi kā iepakojuma gadījumā nemaksā, ja tas nodrošina vides aizsardzības normatīvajos aktos noteikto videi kaitīgu preču atkritumu reģenerācijas normu izpildi. Nodokļa maksātājs, kas realizē vai izmanto savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai fotoelementu paneļus, invertorus un elektriskos akumulatorus fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai, nodokli nemaksā par fotoelementu paneļiem, invertoriem un elektriskajiem akumulatoriem fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai, ja izpilda vienu no šādiem <i>nosacījumiem</i> (<i>šī daļa spēkā no 01.01.2023. un piemērojams arī attiecībā uz 2022. gadā veiktām darbībām, par kurām pārskats sniedzams 2023. gadā</i>): 1) nodrošina fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai atsevišķu uzskaiti, šo iekārtu un akumulatoru atkritumu savākšanu, pieņemšanu un uzglabāšanu un šo akumulatoru pārstrādi atbilstoši normatīvajiem aktiem par videi kaitīgām precēm, piedalās videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā atbilstoši šā panta pirmās daļas 1. vai 2. punktā noteiktajam; 2) izveido savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai saules elektrostaciju ar fotoelementu paneļu kopējo uzstādīto jaudu vismaz viens megavats, pats nodrošina pasākumus un sedz izdevumus, kas saistīti ar fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru fotoelementu paneļu saražotās strāvas uzkrāšanai atkritumu apsaimniekošanu, un reģistrējas KEM padotībā esošā iestādē. Persona, kura realizē vai savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai izmanto akumulatorus vai baterijas, kuras paredzētas ceļu satiksmē izmantojamu elektroautomobiļu vai hibrīdautomobiļu vilces nodrošināšanai, nemaksā nodokli, ja attiecīgā akumulatora vai baterijas, elektroautomobiļa vai hibrīdautomobiļa pirkuma līgumā ir ietvertas garantijas izlietotā akumulatora vai baterijas nosūtīšanai atpakaļ ražotājvalstij. Persona, kura pirmo reizi Latvijā pastāvīgi reģistrē likuma 3. panta pirmās daļas 5. punktā norādīto transportlīdzekli, nodokli par riepām, ar kurām aprīkots transportlīdzeklis, nemaksā, ja tā nodrošina šo riepų apsaimniekošanu.
2.5.	Tekstilizstrādājumiem (<i>likuma 9.¹ pants; spēkā no 01.07.2024.</i>). Nodokli par tekstilizstrādājumiem nodokļa maksātājs nemaksā, ja tas nodrošina tekstilizstrādājumu dalītu savākšanu un sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādei vai reģenerācijai.

Avots: Dabas resursu nodokļa likums

Akcīzes nodokļa (*turpmāk – AN*) samazinātās likmes un atbrīvojumi

1. AN samazinātās likmes			
1.1. Alkoholiskajiem dzērieniem			
1.1.1.	Alum, kas saražots patstāvīgajā mazajā alus darītavā (arī, kas saražots un ievests no citas dalībvalsts patstāvīgās mazās alus darītavas), par viena kalendāra gadā saražotajiem 10 000 hektolitriem piemēro likmi 50% apmērā no AN likmes alum (<i>likuma 12. panta otrā daļa; likuma 12. panta septītā daļa un pārejas noteikumu 135. punkts, kas stājas spēkā no 01.07.2022.</i>).		
		2022	2023
		2024	
		AN pamatlikme alum, euro par katru spirta tilpumprocentu	8,2
		Minimālā AN likme alum, euro par katru spirta tilpumprocentu	15,2
		2023	8,2
		2024	9,0 (no 01.03.)
		2023	15,2
		2024	16,7 (no 01.03.)
1.1.2.	Vīnam, kas saražots mazajā alkoholisko dzērienu darītavā, par vienā kalendāra gadā saražotajiem 150 hektolitriem vai, kas saražots patstāvīgajā vidējā alkoholisko dzērienu darītavā (arī kas saražots un ievests no citas dalībvalsts patstāvīgās mazās vīna darītavas), par vienā kalendāra gadā saražotajiem 100 hektolitriem piemēro likmi 50% apmērā no AN likmes vīnam (<i>likuma 12. panta trešā un astotā daļa, pārejas noteikumu 135. punkts, kas stājas spēkā no 01.07.2022.</i>).		
		2022	2023
		2024	
		AN pamatlikme vīnam, euro par 100 litriem	111
		2023	111
		2024	122 (no 01.03.)
1.1.3.	Raudzētajiem dzērieniem, kas saražoti patstāvīgajā vidējā raudzēto dzērienu darītavā (arī, kas saražoti un ievesti no citas dalībvalsts patstāvīgās mazās raudzēto dzērienu darītavas), par vienā kalendāra gadā saražotajiem 1500 hektolitriem vai, kas saražots mazajā alkoholisko dzērienu darītavā, par vienā kalendāra gadā saražotajiem 150 hektolitriem piemēro likmi 50% apmērā no AN likmes raudzētajiem dzērieniem (<i>likuma 12. panta ceturtā un devītā daļa, pārejas noteikumu 135. punkts, kas stājas spēkā no 01.07.2022.</i>).		
		2022	2023
		2024	
		AN pamatlikme raudzētajiem dzērieniem, euro par 100 litriem:	
		- ar absolūtā spirta saturu līdz 6 tilpumprocentiem (ieskaitot)	64
		- ar absolūtā spirta saturu virs 6 tilpumprocentiem	111
		2023	64
		2024	70 (no 01.03.)
		2023	111
		2024	122 (no 01.03.)
1.1.4.	Starpproduktiem, ko ražo patstāvīgais vidējais starpproduktu ražotājs (arī, kas saražoti un ievesti no citas dalībvalsts patstāvīgās mazās starpproduktu darītavas), par vienā kalendāra gadā saražotajiem 80 hektolitriem), vai, kas saražoti mazajā alkoholisko dzērienu darītavā, par vienā kalendāra gadā saražotajiem 10 hektolitriem piemēro likmi 50% apmērā no AN likmes starpproduktiem (<i>likuma 12. panta piektā un vienpadsmitā daļa, pārejas noteikumu 135. punkts, kas stājas spēkā no 01.07.2022.</i>).		
		2022	2023
		2024	
		AN pamatlikme starpproduktiem, euro par 100 litriem:	
		- ar absolūtā spirta saturu līdz 15 tilpumprocentiem (ieskaitot)	111
		- ar absolūtā spirta saturu no 15 (neieskaitot) līdz 22 tilpumprocentiem (ieskaitot)	185
		2023	111
		2024	122 (no 01.03.)
		2023	185
		2024	203 (no 01.03.)
1.1.5.	Pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, kas saražoti mazajās alkoholisko dzērienu darītavās (arī tādiem, kas saražoti citas dalībvalsts mazajā alkoholisko dzērienu darītavā), par vienā kalendāra gadā saražotajiem 1000 litriem absolūtā spirta piemēro AN likmi 50% apmērā no AN likmes pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem (<i>likuma 12. panta sestā daļa un divpadsmitā daļa</i>).		
		2022	2023
		2024	
		AN pamatlikme pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem, euro par 100 litriem absolūtā spirta	1 724
		2023	1 724
		2024	1 862 (no 01.03.)

1. AN samazinātās likmes				
1.2. Naftas produktiem				
1.2.1.	Naftas produktiem (petrolejai, dīzeļdegvielai (gāzeļļai), degvieleļļai, kuras kolorimetriskais indekss ir mazāks par 2,0 un kinemātiskā viskozitāte 50°C ir mazāka par 25 mm ² /s, kā arī to aizstājējproduktiem un komponentiem), arī tad, ja tiem pievienota biodīzeļdegviela, kas pilnībā iegūta no biomasas, vai parafinizēta dīzeļdegviela, kas iegūta no biomasas, ja tie ir iezīmēti (marķēti) un tos izmanto par kurināmo siltuma ieguvei apkurē, sadedzināšanas iekārtās vai siltuma enerģijas ieguvei produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā (<i>likuma 14. panta otrā daļa; vispārējā gadījumā likme dīzeļdegvielai, petrolejai, degvieleļļai, to aizstājējproduktiem un komponentiem ir 414 euro par 1000 litriem</i>).			
		2022	2023	2024
AN likme iezīmētiem (marķētā) naftas produktiem, ja tos izmanto par kurināmo, euro par 1000 litriem		60,0	60,0	60,0
1.2.2.	Biodīzeļdegvielai , kas pilnībā iegūta no biomasas, un parafinizētai dīzeļdegvielai , kas iegūta no biomasas, ja tā ir iezīmēta (marķēta) un <u>ja to realizē vai izmanto par kurināmo</u> , – nodokli aprēķina pēc likmes 21 euro par 1000 litriem (<i>likuma 14. panta otrā daļa; vispārējā gadījumā biodīzeļdegvielai, kas pilnībā iegūta no biomasas, un parafinizētai dīzeļdegvielai, kas iegūta no biomasas, ir 330 euro par 1000 litriem</i>).			
1.2.3.	Naftas produktiem [*] , arī tad, ja tiem pievienota biodīzeļdegviela, kas pilnībā iegūta no biomasas, vai parafinizēta dīzeļdegviela, kas iegūta no biomasas, ja attiecīgie naftas produkti ir iezīmēti (marķēti) un <u>tos licencēta kapitālsabiedrība, zonas kapitālsabiedrība, zonas pārvalde vai brīvostas pārvalde brīvās zonas teritorijā izmanto</u> (<i>likuma 14. panta 2.³ daļa un pārejas noteikumu 169. punkts</i>): 1) stacionārās iekārtās, 2) celtnos un citos tamlīdzīgos objektos, 3) iekārtās, kuras tiek izmantotas celtniecības darbos tikai brīvās zonas teritorijā, 4) tehnikā, kas pēc savas konstrukcijas nav paredzēta satiksmei pa koplietošanas ceļiem.			
		2022	2023	2024
AN likme iezīmētiem (marķētiem) naftas produktiem, kurus izmanto SEZ, euro par 1000 litriem		60,0	60,0	148,0 (no 01.03.)
[*] Petrolejai, tās aizstājējproduktiem un komponentiem, dīzeļdegvielai (gāzeļļai), tās aizstājējproduktiem un komponentiem, un degvieleļļai, kuras kolorimetriskais indekss ir mazāks par 2,0 un kinemātiskā viskozitāte 50°C ir mazāka par 25 mm ² /s, tās aizstājējproduktiem un komponentiem).				
1.2.4.	Dīzeļdegvielai (gāzeļļai) , arī tādai dīzeļdegvielai (gāzeļļai), kurai ir pievienota biodīzeļdegviela, kas pilnībā iegūta no biomasas, vai parafinizēta dīzeļdegviela, kas iegūta no biomasas, ja tā ir iezīmēta (marķēta) un <u>to izmanto lauksaimniecībā</u> [*] , – nodokli par 1000 litriem aprēķina 15% apmērā no dīzeļdegvielas likmes (<i>likuma 14. panta 2.² daļa, ja ir ievēroti likuma 18. panta piektās vai 6.⁴ daļas nosacījumi; vispārējā gadījumā likme dīzeļdegvielai, tās aizstājējproduktiem un komponentiem, ir 414 euro par 1000 litriem</i>).			
		2022	2023	2024
AN likme iezīmētai (marķētai) dīzeļdegvielai, kuru izmanto lauksaimniecībā, euro par 1000 litriem		62,1	62,1	62,1
[*] Traktortehnikā un lauksaimniecības pašgājējmašīnās lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei, kā arī tādās meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, un zem zivju dīķiem esošās zemes apstrādei, un ja ir nodrošināti minimālie ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas, bet attiecībā uz zivju dīķiem — ieņēmumi no akvakultūras produkcijas pārdošanas pēdējā noslēgtajā saimnieciskajā gadā (neieskaitot saņemto valsts un ES atbalstu) no viena pieteiktā hektāra.				
1.2.5.	Naftas gāzēm un pārējiem gāzveida ogļūdeņražiem , ja tos piegādā personām, kuras tos izmanto par kurināmo vai gāzes krāsnīs un citās iekārtās, nevis par degvielu (<i>likuma 14. panta sestā daļa; vispārējā gadījumā likme Naftas gāzēm un pārējiem gāzveida ogļūdeņražiem ir 285 euro par 1000 kilogramiem</i>).			
		2022	2023	2024
AN likme naftas gāzēm un pārējiem gāzveida ogļūdeņražiem, ja tos izmanto par kurināmo, euro par 1000 kilogramiem		0		

1.3. Dabaszgāzei																							
1.3.1.	Dabaszgāzei, nodokli aprēķina pēc likmes 0,55 euro par MWh, ņemot vērā dabaszgāzes augstāko siltumspēju (vispārējā gadījumā dabaszgāzei, kurus izmanto par kurināmo likme ir 1,65 euro par MWh, ņemot vērā dabaszgāzes augstāko siltumspēju), <u>ja to izmanto par kurināmo</u> (likuma 15.¹ panta pirmās daļas 3. punkts): a) rūpnieciskās ražošanas un citos ar ražošanu saistītos procesos, lauksaimniecības izejvielu pirmapstrādes tehnoloģisko iekārtu darbināšanai un tehnoloģiski nepieciešamā klimata nodrošināšanai rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pirmapstrādes telpās; b) lauksaimniecībā izmantojamās zemes segto platību (siltumnīcu) siltumapgādei; c) rūpniecisko mājputnu novietņu (kūts) un inkubatoru siltumapgādei. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dabaszgāzei, kuru izmanto par kurināmo, euro par MWh:</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>a) rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pārstrādes procesiem*</td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>b) lauksaimniecībā izmantojamās zemes segto platību (siltumnīcu) siltumapgādei</td><td>0,55</td><td>0,55</td><td>0,55</td></tr> <tr> <td>c) rūpniecisko mājputnu novietņu (kūts) un inkubatoru siltumapgādei</td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> * Dabaszgāzei, ja to izmanto par kurināmo rūpnieciskās ražošanas un citos ar ražošanu saistītos procesos, lauksaimniecības izejvielu pirmapstrādes tehnoloģisko iekārtu darbināšanai un tehnoloģiski nepieciešamā klimata nodrošināšanai rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pirmapstrādes telpās.				2022	2023	2024	Dabaszgāzei, kuru izmanto par kurināmo, euro par MWh:				a) rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pārstrādes procesiem*				b) lauksaimniecībā izmantojamās zemes segto platību (siltumnīcu) siltumapgādei	0,55	0,55	0,55	c) rūpniecisko mājputnu novietņu (kūts) un inkubatoru siltumapgādei			
	2022	2023	2024																				
Dabaszgāzei, kuru izmanto par kurināmo, euro par MWh:																							
a) rūpnieciskās ražošanas un lauksaimniecības izejvielu pārstrādes procesiem*																							
b) lauksaimniecībā izmantojamās zemes segto platību (siltumnīcu) siltumapgādei	0,55	0,55	0,55																				
c) rūpniecisko mājputnu novietņu (kūts) un inkubatoru siltumapgādei																							
2. AN atbrīvojumi																							
2.1. Alkoholiskajiem dzērieniem																							
2.1.1.	Denaturēts spirts (likuma 16. panta pirmās daļas 1. punkts).																						
2.1.2.	Alkoholiskie dzērieni , kurus izmanto alkoholisko dzērienu kvalitātes noteikšanai (likuma 16. panta pirmās daļas 2. punkts).																						
2.1.3.	Medicīnas un veterinārmedicīnas vajadzībām paredzētais spirts , ko izmanto ārstniecības un veterinārmedicīnas iestādēs un aptiekās (likuma 16. panta pirmās daļas 3. punkts).																						
2.1.4.	Spirts zāļu un veterināro zāļu ražošanai saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par zāļu un veterināro zāļu apriti (likuma 16. panta pirmās daļas 4. punkts).																						
2.1.5.	Uztura bagātinātāji , kuri satur etilspirtu un kurus reģistrē, izplata, realizē, noformē un piegādā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību, ja to absolūtā spirta saturs nepārsniedz 150 ml iepakojumā (likuma 16. panta pirmās daļas 4. ¹ punkts).																						
2.1.6.	Spirts, kuru izmanto zinātniskās pētniecības vajadzībām (ja nevar izmantot denaturētu spirtu) (likuma 16. panta pirmās daļas 5. punkta a) apakšpunkts).																						
2.1.7.	Spirts, kuru izmanto citu produktu vai preču (izņemot alkoholiskos dzērienus) kvalitātes noteikšanai (ja nevar izmantot denaturētu spirtu) (likuma 16. panta pirmās daļas 5. punkta b) apakšpunkts).																						
2.1.8.	Spirts, kurš kā neatņemama sastāvdaļa ietilpst ierīcēs un mehānismos vai nodrošina ierīču un mehānismu darbību (ja nevar izmantot denaturētu spirtu) (likuma 16. panta pirmās daļas 5. punkta c) apakšpunkts).																						
2.1.9.	Spirts, kuru izmanto kosmētikas līdzekļu ražošanā (ja nevar izmantot denaturētu spirtu) (likuma 16. panta pirmās daļas 5. punkta d) apakšpunkts).																						
2.1.10.	Spirts, kuru izmanto pārtikas rūpniecībā (izņemot izmantošanu par izejvielu alkoholisko dzērienu ražošanā un tādu spirtu saturošu produktu ražošanā, kuri ietilpst Kombinētās nomenklatūras 2106. un 3302. preču pozīcijā), ja nevar izmantot denaturētu spirtu (likuma 16. panta pirmās daļas 5. punkta e) apakšpunkts).																						
2.1.11.	Spirts, kuru izmanto tādu vielu ražošanā, ko lieto zāļu un veterināro zāļu ražošanā (ja nevar izmantot denaturētu spirtu) (likuma 16. panta pirmās daļas 5. punkta f) apakšpunkts).																						

2.1.12.	Vīns, raudzētie dzērieni vai alus, kurus izgatavojusi fiziskā persona savam patēriņam ar nosacījumu, ka tie netiek realizēti (<i>likuma 16. panta pirmās daļas 6. punkts</i>).
2.1.13.	Alkoholiskie dzērieni, kurus satur šokolādes produkti vai citi pārtikas produkti (<i>likuma 16. panta pirmās daļas 7. punkts</i>).
2.1.14.	Spirts, kuru satur etiķis vai citi produkti, kas ietilpst Kombinētās nomenklatūras 2209. preču pozīcijā (<i>likuma 16. panta pirmās daļas 8. punkts</i>).
2.1.15.	Spirts, kuru satur produkti, kas ietilpst Kombinētās nomenklatūras 2106. un 3302. preču pozīcijā vai kas paredzēti tādu pārtikas produktu vai bezalkoholisko dzērienu izgatavošanai, kuros faktiskais spirta daudzums nepārsniedz 1,2 tilpumprocentus (<i>likuma 16. panta pirmās daļas 9. punkts</i>).
2.1.16.	Produkti, kuri atbilst alkoholisko dzērienu definīcijai un kurus iznīcina vai kā citādi nodrošina, lai tie nebūtu lietojami uzturā vai izmantojami alkoholisko dzērienu vai citu uzturā lietojamu produktu ražošanā (<i>likuma 16. panta pirmās daļas 10. punkts</i>).
2.2. Tabakas izstrādājumiem un pēc lietošanas līdzīgiem produktiem	
2.2.1.	Denaturēti tabakas izstrādājumi un tabakas izstrādājumi, kurus iznīcina (<i>likuma 17. panta pirmās daļas 1. punkts</i>).
2.2.2.	Tabakas izstrādājumi, kurus izmanto tabakas izstrādājumu kvalitātes noteikšanai (<i>likuma 17. panta pirmās daļas 2. punkts</i>).
2.2.3.	Tabakas lapas, kuras fiziskā persona audzē personiskām vajadzībām (<i>likuma 17. panta trešā daļa</i>).
2.2.4.	Neapstrādātas tabakas lapas, kas nav kaltētas (jēltabaka) un ir paredzētas turpmākai izmantošanai augsnes uzlabošanas līdzekļu, augu aizsardzības līdzekļu un tamlīdzīgu dārzkopības līdzekļu ražošanā , ja tās no ārvalsts (arī no dalībvalsts) tiek ievestas akcīzes preču noliktavā, kurā atļauts veikt darbības ar tabakas izstrādājumiem (<i>likuma 17. panta piektā daļa</i>).
2.2.5.	Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējprodukts, kuru izmanto kvalitātes noteikšanai (<i>likuma 17.¹ panta pirmās daļas 1. punkts, spēkā no 01.01.2022.</i>).
2.2.6.	Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējprodukts, kuru iznīcina (<i>likuma 17.¹ panta pirmās daļas otrais punkts, spēkā no 01.01.2022.</i>).
2.3. Naftas produktiem	
2.3.1.	Naftas produkti, kurus izmanto citiem mērķiem , nevis par degvielu vai kurināmo (<i>likuma 18. panta pirmās daļas 1. punkts</i>).
2.3.2.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto gaisakuģiem , kuri netiek izmantoti privātai atpūtai un izklaidei (<i>likuma 18. panta pirmās daļas 2. punkts</i>).
2.3.3.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto kuģiem , kuri netiek izmantoti privātai atpūtai un izklaidei (<i>likuma 18. panta pirmās daļas 3. punkts</i>).
2.3.4.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto elektroenerģijas ražošanai vai kombinētās iekārtās, kas ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju (<i>likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts</i>).
2.3.5.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto ķīmiskās apstrādes procesā , pievienojot koksam, ko izmanto par kurināmo (<i>likuma 18. panta pirmās daļas 5. punkts</i>).
2.3.6.	Naftas produkti, kurus piegādā un izmanto divējādi (naftas produktu izmantošanu ķīmiskai reducēšanai, elektrolītiskos un metalurģijas procesos uzskata par divējādu izmantošanu) (<i>likuma 18. panta pirmās daļas 6. punkts</i>).
2.3.7.	Naftas produkti (degviela), kas nodrošina LR no citas dalībvalsts iebraucoša transportlīdzekļa un tajā uzstādīto iekārtu darbību un uzturēšanu (<i>likuma 18. panta ceturtdā daļa</i>).
2.3.8.	Naftas produkti (degviela), kas nodrošina tāda konkrēta komerciāla mehāniskā transportlīdzekļa darbību , kurš iebrauc LR teritorijā no ārvalsts, kas nav dalībvalsts (<i>likuma 18. panta devītā daļa</i>).

2.3.9.	Naftas produkti, kurus licencēta kapitālsabiedrība, zonas kapitālsabiedrība, zonas pārvalde vai brīvostas pārvalde izmanto kuģos un citos peldlīdzekļos, kuri netiek izmantoti atpūtas un izklaides vajadzībām un citiem noteiktiem mērķiem (likuma "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" 3. panta astotās daļas 1.līdz 3. punkts).
2.3.10.	Naftas produkti, kurus licencēta kapitālsabiedrība, zonas kapitālsabiedrība, zonas pārvalde vai brīvostas pārvalde izmanto elektroenerģijas ražošanai vai kombinētās iekārtās, kas ražo elektroenerģiju un siltumenerģiju (likuma "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" 3. panta astotās daļas 4. punkts).
2.4. Bezalkoholiskajiem dzērieniem un kafijai	
2.4.1.	Kafija un bezalkoholiskie dzērieni, kurus izmanto šo produktu kvalitātes noteikšanai (likuma 19. panta pirmā daļa un otrās daļas 1. punkts).
2.4.2.	Bezalkoholiskie dzērieni, kurus izgatavojusi fiziskā persona savam patēriņam ar nosacījumu, ka tie netiek realizēti (likuma 19. panta otrās daļas 2. punkts).
2.4.3.	Bezalkoholiskie dzērieni, kuri ir nefasēti un izgatavoti sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumā patērēšanai šajā uzņēmumā (likuma 19. panta otrās daļas 3. punkts).
2.4.4.	Bezalkoholiskie dzērieni un kafija, ko izmanto citu pārtikas preču (arī alkoholisko dzērienu) ražošanā (likuma 19. panta trešā daļa).
2.4.5.	Bezalkoholiskie dzērieni un kafija, kuru iznīcina (likuma 19. panta ceturtā daļa).
2.5. Dabaszāzei	
2.5.1.	Dabaszāze, kuru izmanto citiem mērķiem, nevis par degvielu vai kurināmo (attiecas arī dabaszāzi, kuru vienotais dabaszāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators un dabaszāzes sadales sistēmas operators izlieto dabaszāzes pārvades, uzglabāšanas vai sadales sistēmas tehnoloģiskajām vajadzībām) (likuma 6.¹ panta otrās daļas 1. punkts).
2.5.2.	Dabaszāze, kuru izmanto divējādi, ja to izmanto gan par kurināmo, gan citiem mērķiem, kas nav izmantošana par degvielu vai kurināmo. Produktu izmantošanu ķīmiskai reducēšanai, elektrolītiskos vai metalurģijas procesos uzskata par divējādu izmantošanu (likuma 6.¹ panta otrās daļas 2. punkts).
2.5.3.	Dabaszāze, kuru izmanto mineraloģiskiem procesiem, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 20.decembra regulas (EK) Nr.1893/2006 minētajām saimnieciskajām darbībām (likuma 6.¹ panta otrās daļas 3. punkts).
2.6. Citi atbrīvojumi akcīzes precēm	
2.6.1.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām (likuma 20. panta pirmās daļas 1. punkts).
2.6.2.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem, administratīvi tehniskajam personālam un šajā punktā minēto personu ģimenes locekļiem, ja šīs personas nav Latvijas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji (likuma 20. panta pirmās daļas 2. punkts).
2.6.3.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas starptautiskajām organizācijām vai to pārstāvniecībām, ko par tādām atzinusi Latvijas Republika, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, kādi noteikti attiecīgo organizāciju starptautiskajās dibināšanas konvencijās vai mītnes nolīgumos (likuma 20. panta pirmās daļas 3. punkts).
2.6.4.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas starptautisko organizāciju vai to pārstāvniecību darbiniekiem, kuriem LR teritorijā ir diplomātiskais statuss, ja šīs personas nav Latvijas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji (likuma 20. panta pirmās daļas 4. punkts).
2.6.5.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas ES institūcijām saskaņā ar 1965.gada 8.aprīļa Protokolu par EK privilēģijām un imunitātēm (Kopienas dibināšanas līguma E protokols) (likuma 20. panta pirmās daļas 5. punkts).
2.6.6.	Akcīzes preces kas tiek piegādātas tās valsts bruņotajiem spēkiem, kas ir Ziemeļatlantijas līguma puse, izņemot dalībvalsti, kurā iekasē nodokli, — šo bruņoto spēku vajadzībām, kā arī civilajam personālam, kas šos bruņotos spēkus pavada, vai šo bruņoto spēku virtuves vai ēdnīcu apgādei (likuma 20. panta pirmās daļas 6. punkts).
2.6.7.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas jebkuras tādas dalībvalsts bruņotajiem spēkiem, kas nav dalībvalsts, kurā nodoklis ir iekasējams, — minēto bruņoto spēku vajadzībām, civilajam

	personālam, kas šos bruņotos spēkus pavada, vai šo bruņoto spēku virtuves vai ēdnīcu apgādei, ja šādi spēki piedalās aizsardzības pasākumā, lai īstenotu Eiropas Savienības darbību saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku (<i>likuma 20. panta pirmās daļas 6.¹ punkts; stājās spēkā no 01.07.2022.</i>).
2.6.8.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas patēriņam saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti ar ārvalstīm, kuras nav dalībvalstis, vai starptautiskām organizācijām, ja vien attiecībā uz atbrīvojumu no PVN šāds līgums ir atļauts vai apstiprināts (<i>likuma 20. panta pirmās daļas 7. punkts</i>).
2.6.9.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas Apvienotās Karalistes bruņotajiem spēkiem , kas izvietoti Kiprā saskaņā ar Kipras Republikas izveides 1960.gada 16.augusta līgumu, — šo bruņoto spēku vajadzībām, kā arī civilajam personālam, kas šos bruņotos spēkus pavada, vai šo bruņoto spēku virtuves vai ēdnīcu apgādei (<i>likuma 20. panta pirmās daļas 8. punkts</i>).
2.6.10.	Akcīzes preces, kas tiek piegādātas saskaņā ar Latvijas Republikas, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Eiropā un Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Transformācijas komandiera štāba nolīgumu, ar kuru papildina Parīzes protokolu Latvijas Republikā atzītam Sabiedroto spēku štābam, Sabiedroto spēku štāba locekļiem un viņu apgādājamiem, ja šīs personas nav Latvijas pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji (<i>likuma 20. panta pirmās daļas 9. punkts</i>).
2.6.11.	Akcīzes preces, kuras tiek piegādātas Sabiedroto spēku štāba locekļiem un viņu apgādājamiem Sabiedroto spēku štāba veikalā, un degviela, kas tiek piegādāta Amerikas Savienoto Valstu vēstniecībai Latvijas Republikā un tās diplomātiskajiem un konsulārajiem aģentiem un administratīvi tehniskajam personālam (<i>likuma 20. panta vienpadsmitā daļa</i>).
2.6.12.	Akcīzes preces, kas zudušas nepārvaramas varas dēļ , ja ir pierādījumi, kas apstiprināti ar atbilstošiem attiecīgo valsts uzraudzības un kontroles iestāžu izsniegtajiem dokumentiem par to, ka konkrētais iztrūkums nav radies nodokļa maksātāja vainas dēļ (<i>likuma 21. panta pirmās daļa</i>).
2.6.13.	Akcīzes preces, kas zudušas ražošanas, apstrādes, pārstrādes, uzglabāšanas, fasēšanas, pārvietošanas vai naftas produktu sajaukšanas laikā , kad piemērota atliktā nodokļa maksāšana (<i>likuma 21. panta otrā daļa</i>).
2.6.14.	Akcīzes preces, kas ir zudušas citās dalībvalstīs (<i>likuma 21. panta 2.¹ daļa</i>).
2.6.15.	MK noteiktajā kārtībā no AN atbrīvo akcīzes preces, kuras fiziskā persona ieved savam patēriņam LR no citām dalībvalstīm (<i>likuma 21. panta trešā daļa</i>).
2.6.16.	Akcīzes preces , kuras ir fiziskās personas personīgajā bagāžā, kas par tādu uzskatāma <i>Pievienotās vērtības nodokļa likuma</i> izpratnē, un kuras šī persona ieved no ārvalsts , kas nav dalībvalsts, no atsevišķām teritorijām, <u>nepārsniedzot noteiktus daudzumus</u> , ar nosacījumu, ka šāda preču ieviešana nav komerciāla (<i>likuma 21. panta ceturtdā daļa</i>).
2.6.17.	Akcīzes preces, kuras fiziskā persona no ārvalsts , kas nav dalībvalsts, nosūta pa pastu fiziskajai personai LR un kuras ir atbrīvotas no muitas nodokļa saskaņā ar Regulu Nr.1186/2009. (<i>likuma 21. panta piektā daļa</i>).
2.6.18.	Akcīzes preces (izņemot naftas produktus), kuras piegādā kuģiem un gaisakuģiem, kas veic starptautiskus pārvadājumus (arī starp dalībvalstīm) ar nosacījumu, ka šīs preces tiek realizētas uz attiecīgā kuģa vai gaisakuģa mazumtirdzniecībā patērēšanai uz vietas vai tiek izmantotas kuģa apkopes apgādei (<i>likuma 21. panta sestā daļa</i>).
2.6.19.	Akcīzes preces, kuras ir lietiskais pierādījums vai arestētā manta kriminālprocesā , izņemtā manta administratīvo pārkāpumu lietā vai valstij piekritīgā manta, ja minētās akcīzes preces iznīcina (<i>likuma 21. panta septītā daļa</i>).

Avots: Likums "Par akcīzes nodokli" un likums "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās"

Uzņēmumu ienākuma nodokļa (*turpmāk - UIN*) atvieglojumi

1. Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā noteiktie atvieglojumi	
1.1.	Nodokļa atvieglojums ziedotājiem (<i>likuma 12. pants</i>). Nodokļu maksātājs, kas ziedojis sabiedriskā labuma organizācijai, budžeta iestādei, valsts muzejam – atvasinātai publiskai personai – vai valsts kapitālsabiedrībai, kura veic Kultūras ministrijas deleģētās valsts kultūras funkcijas, ir tiesīgs pārskata gadā <u>izvēlēties vienu no šādiem atvieglojumiem</u>: a) neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 5% apmērā no iepriekšējā pārskata gada peļņas pēc aprēķinātajiem nodokļiem; b) neiekļaut taksācijas perioda ar UIN apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā 2% apmērā no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi; c) samazināt taksācijas periodā par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm aprēķināto UIN par 85%, bet nepārsniedzot 30% no aprēķinātās UIN summas par aprēķinātajām dividendēm³.
1.2.	Nodokļa atvieglojums akciju atsavināšanai (<i>likuma 13. pants</i>). Ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto dividenžu apmēru var samazināt tādā apjomā, kādā nodokļu maksātājs taksācijas periodā ir guvis ienākumu no tādu tiešās līdzdalības akciju atsavināšanas, kuru turēšanas periods atsavināšanas brīdī ir vismaz 36 mēneši. <u>Nodokļa atvieglojums nav piemērojams</u>, ja nodokļa maksātāja vai citas ar nodokļa maksātāju saistītas personas izveidošanas, pastāvēšanas vai veiktā darījuma galvenais nolūks ir bijis izmantot šajā pantā vai likumā “<i>Par iedzīvotāju ienākuma nodokli</i>” akcijām noteikto atbrīvojumu no iekļaušanas ar nodokli apliekamajā bāzē.
1.3.	Nodokļa atvieglojums lauksaimniecībai <u>par summām, kas izmaksātas subsīdiju veidā attīstībai</u> (<i>likuma 14. pants</i>). Ar nodokli apliekamo ienākumu bāzi var samazināt apjomā, kas atbilst 50% no summas, kas saņemta kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai ES atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet ne vairāk kā par taksācijas periodā ar nodokli apliekamajā bāzē iekļauto ar nodokli apliekamo objektu kopsummu.
1.4.	Atvieglojums nodokļu režīms kuģošanas nozarei <u>par kuģu pārvadājumiem iekšzemes uzņēmumiem</u> (<i>likuma 2. panta sestā daļa un 4. panta divdesmitā un divdesmit pirmā daļa</i>).
1.5.	Nodokļa speciālais regulējums kapitālsabiedrībām, kurām piešķirts sociālā uzņēmuma statuss (<i>likuma 8. panta divpadsmitā un trīspadsmitā daļa</i>). Kapitālsabiedrībai, kam ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss, par izdevumiem, kas saistīti ar saimniecisko darbību, tiek atzīti šādi izdevumi (līdz ar to nodoklis par tiem nav jāmaksā): 1) mērķa grupā ietilpstošo sociālā uzņēmuma darbinieku rekreācijas un sociālās iekļaušanas pasākumu nodrošināšanai; 2) mērķa grupā ietilpstošo personu integrācijai darba tirgū un dzīves kvalitātes uzlabošanai; 3) aktīvu iegādei, kuri kalpo sociālā uzņēmuma statūtos noteikto mērķu sasniegšanai; 4) mērķa grupā ietilpstošo personu sociālās integrācijas pasākumu nodrošināšanai; 5) ziedojumi sabiedriskā labuma organizācijai, tādiem mērķiem, kuri atbilst sociālā uzņēmuma statūtos noteiktajiem mērķiem, ja ziedojuma saņēmējs līdz pārskata gada beigām ziedotājam ir sniedzis informāciju par ziedojuma izlietojumu. Saskaņā ar <i>Sociālā uzņēmuma likumu</i> un Ministru kabineta 2018. gada 3. aprīļa noteikumiem Nr. 197 “<i>Noteikumi par komercdarbības atbalsta piešķiršanas nosacījumiem sociālajiem uzņēmumiem un atbalsta piešķiršanas kārtību</i>” šo izdevumu neiekļaušana UIN bāzē ir uzskatāms par <i>de minimis</i> atbalstu, kuru limita veidā pirms UIN atvieglojuma saņemšanas uzņēmumam piešķir Labklājības ministrija.

³ 2018. - 2019. gadā par 75% no ziedotās summas, bet nepārsniedzot 20% no aprēķinātās UIN summas par aprēķinātajām dividendēm. Lai palielinātu ziedojumu veikšanas intensitāti 2019. gada 23. maijā tika pieņemti grozījumi likumā, pieņemot Pārejas noteikumu 40. punktu, ka laikposmā no 2020. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim nodokļa maksātāji var samazināt UIN par 85% no ziedotās summas, bet nepārsniedzot 30%. Saskaņā ar likuma Pārejas noteikumu 38. punktu, kas noteica, ka MK līdz 2021. gada 30. novembrim jāizvērtē šīs likuma normas ietekme uz sabiedriskā labuma organizāciju saņemtajiem ziedojumiem, pēc šī izvērtējuma valdība pieņēma lēmumu minēto normu Pārejas noteikumu 40. punktā pieņemt kā patstāvīgu.

2. Pārejas noteikumi	
2.1.	Nodokļa atlaidei iespējai segt taksācijas un iepriekšējo periodu zaudējumus (<i>Pārejas noteikumu 13. un 14. punkts</i>). Nodokļa maksātājs, kura UIN deklarācijā 2017. gada 31. decembrī ir uzrādīti zaudējumi, var samazināt pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) par dividendēm aprēķināto UIN par summu, kas aprēķināta 15% apmērā no kopējās nesegto zaudējumu summas. Ja šī summa pārskata gadā (kas sākas 2018. gadā) netiek izmantota vai tiek izmantota tikai daļēji, atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) var attiecināt uz UIN, kas nākamajos četros pārskata gados aprēķināts par dividendēm, katru gadu attiecīgi samazinot atlikušo summu (nodokļa summu par nesegtajiem zaudējumiem) par iepriekš izmantoto atlaides apmēru. Minētā nodokļa samazinājuma summa pārskata gadā nevar pārsniegt 50% no UIN summas, kas attiecīgajā pārskata gadā aprēķināta par dividendēm. Tādējādi iepriekšējo gadu zaudējumu segšanai (kuri radušies līdz 2017. gada 31. decembrim) noteikts piecu gadu pārejas periods.
2.2.	Nodokļa atlaidei par zaudējumiem, kas radušies valsts kapitālsabiedrībai, kuras daļas vai akcijas nedrīkst atsavināt un kura pilda ar saimniecisko darbību nesaistītas valsts deleģētas funkcijas (<i>Pārejas noteikumu 15. punkts</i>). Valsts kapitālsabiedrība, kuras daļas vai akcijas nedrīkst atsavināt, kura pilda ar saimniecisko darbību nesaistītas valsts deleģētas funkcijas un kuras UIN deklarācijā 2017. gada 31. decembrī ir uzrādīti zaudējumi, kas radušies, piemērojot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 9. panta otrās daļas 1. punktu, un kas nav dzēsti, atgūstot līdzekļus no kreditora, ir tiesīga samazināt uzņēmumu ienākuma nodokli par 15% no kopējās nesegto zaudējumu summas, kas radusies, piemērojot minēto likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normu.
2.3.	Nodokļa atlaidei, realizējot atbalstāmo investīciju projektus (<i>Pārejas noteikumu 20. punkts</i>). Uzņēmums ir tiesīgs turpināt piemērot neizmantoto UIN atlaidi, par atbalstāmo investīciju projektiem, kurus līdz 2017. gada 31. decembrim ir apstiprinājis MK, pamatojoties uz likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 17.² pantu, taksācijas periodā samazinot UIN par šajā periodā aprēķinātajām dividendēm.
2.4.	Nodokļa atlaidei investīciju veikšanai brīvostās vai speciālajās ekonomiskajās zonās (<i>Pārejas noteikumu 23., 23¹, 24. un 25. punkts un Likuma „Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās” III nodaļa un pārejas noteikumu 6. punkts</i>). Kapitālsabiedrības pārskata gadā aprēķināto UIN par pārskata gadā aprēķinātajām dividendēm ir tiesīgas samazināt par UIN atlaides summu, kas aprēķināta saskaņā ar likumu "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās", ja vienlaikus ievēroti šādi nosacījumi: 1) ieguldījumi vai paredzamās algu izmaksas veiktas (attiecas uz Liepājas, Latgales un Rēzeknes SEZ) līdz 2035. gada 31. decembrim; 2) atļauja piemērot tiešo nodokļu atvieglojumus par minētajiem ieguldījumiem vai paredzamajām algu izmaksām ir piešķirta un līgums par ieguldījumu vai paredzamo algu izmaksu veikšanu ir noslēgts minētajā likumā noteiktās atbalsta shēmas spēkā esības laikā. Minētā atlaide nedrīkst pārsniegt 80% no pārskata gadā aprēķinātā UIN apmēra par aprēķinātajām dividendēm un likumā "Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās" un līgumā par ieguldījumu vai paredzamo algu izmaksu veikšanu noteikto pieļaujamo valsts atbalsta intensitāti uzkrāto tiešo nodokļu atlaižu attiecībai pret uzkrāto attiecināmo izmaksu summu.

Avots: Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums; Likums „Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”; Sociālā uzņēmuma likums

Nekustamā īpašuma nodokļa (*turpmāk - NĪN*) atvieglojumi un atbrīvojumi

1. Likumā noteiktie NĪN atvieglojumi	
1.1.	Trūcīgām personām – 90% apmērā no aprēķinātās nodokļa summas un maznodrošinātām personām – līdz 90% apmērā par to periodu, kad piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss, no aprēķinātās nodokļa summas par dzīvošanai paredzētu nekustamo īpašumu un tam piekritīgo zemi (piešķir pašvaldība) (<i>likuma 5. panta 1.¹ daļa</i>).
1.2.	Personai (pašai vai kopā ar laulāto) vai tās laulātajam, kura apgādībā ir trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam (arī aizbildnībā esoši vai audžuģimenē ievietoti bērni) vai bērni līdz 24 gadu vecumam, kuri iegūst vispārējo, profesionālo vai augstāko izglītību, – 50% apmērā no aprēķinātās nodokļa summas, bet ne vairāk par 500 euro par dzīvošanai paredzētām dzīvojamām mājām un tām piekritīgo zemi, ja personai vai tās laulātajam šajā objektā ir deklarētā dzīvesvieta kopā ar vismaz trim no minētajiem bērniem (minētos atvieglojumus piemēro arī gadījumā, ja nekustamā īpašuma īpašnieks ir kāds no minētajiem bērniem vai personas vai tās laulātā pirmās pakāpes augšupējais radnieks, kuram šajā objektā ir deklarētā dzīvesvieta) (piešķir pašvaldība) (<i>likuma 5. panta 1.² daļa</i>).
1.3.	Politiski represētām personām – 50% apmērā no aprēķinātās nodokļa summas par zemi, kā arī par dzīvošanai paredzētu nekustamo īpašumu, ja šis nekustamais īpašums netiek izmantots saimnieciskajai darbībai (piešķir pašvaldība) (<i>likuma 5. panta otrā daļa</i>).
1.4.	Lauku zemēm , ja to platība pārsniedz 3 ha , un, ja vismaz viens no noteiktajiem lietošanas mērķiem ir “ <i>Lauksaimniecības zeme</i> ”, “ <i>Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu</i> ” vai “ <i>Ūdens objektu zeme</i> ”, līdz 2025. gadam NĪN aprēķina no speciālās vērtības, ko nosaka īpaši nodokļa aprēķinam. Speciālā vērtība ir noteikta, pamatojoties uz lauku zemes kadastrālo vērtību. Taksācijas gada lauku zemes speciālās vērtības pieaugums gadā nepārsniedz 10 procentus no iepriekšējam taksācijas gadam noteiktās lauku zemes speciālās vērtības (<i>likuma 3. panta divpadsmitā un trīspadsmitā daļa</i>).
1.5.	Pēc nodokļa maksātāja sociālā stāvokļa un maksātspējas izvērtēšanas pašvaldībai (pieņemot savus saistošos noteikumus) ir tiesības pieņemt lēmumu par nodokļa maksājumu atlikšanu attiecībā uz dzīvojamām mājām, ja tās netiek izmantotas saimnieciskajai darbībai , kurā persona ir deklarējusi savu dzīvesvietu, un tam piekritīgo zemi līdz nekustamā īpašuma tiesību pārejai citai personai (<i>likuma 8. panta piektā daļa</i>).

2. Likumā noteiktie nekustamie īpašumi, kas atbrīvoti no NĪN	
2.1.	Pašvaldības nekustamais īpašums, kuru lieto pašvaldības dome, kā arī tās izveidotās iestādes , kuras tiek finansētas no pašvaldības budžeta līdzekļiem un atrodas šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā, kā arī citām personām iznomātais vai valdījumā nodotais pašvaldības nekustamais īpašums, kurš tiek izmantots medicīnas vai sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanai, un nekustamais īpašums, kas radīts, īstenojot privātās un publiskās partnerības projektu, un tiek lietots pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai, kā arī sociālās dzīvojamās mājas un sociālie dzīvokļi (<i>likuma 1. panta otrās daļas 1. punkts</i>).
2.2.	Pašvaldībai piederošo zemi (tās daļu) , uz kuru pastāv likumiskās zemes lietošanas tiesības (<i>likuma 1. panta otrās daļas 1.² punkts; spēkā no 01.01.2024.</i>)
2.3.	Ārvalstij piederošs nekustamais īpašums , kurš tiek izmantots tās diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību vajadzībām, ja LR saskaņā ar attiecīgās ārvalsts likumiem bauda tādas pašas tiesības attiecībā uz Latvijai piederošo nekustamo īpašumu šajā ārvalstī (<i>likuma 1. panta otrās daļas 2. punkts</i>).

2. Likumā noteiktie nekustamie īpašumi, kas atbrīvoti no NĪN	
2.4.	Publiskie ūdeņi un zeme zem koplietošanas šosejām, ceļiem, pazemes ceļiem, tuneļiem, ielām, dzelzceļa sliežu ceļiem, pilsētas sliežu ceļiem, tiltiem, estakādēm (<i>likuma 1. panta otrās daļas 3. punkts</i>).
2.5.	Valsts, pašvaldību, valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību un kapitālsabiedrību , kuras sniedz regulējamus sabiedriskos pakalpojumus, īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošas inženierbūves (<i>likuma 1. panta otrās daļas 3.¹ punkts</i>): a) dzelzceļi, pilsētas sliežu ceļi, lidlauku skrejceļi, b) tilti, estakādes, tuneļi un pazemes ceļi, c) ostas un kuģojamie kanāli, piestātnes un piestātņu krastmalas, ostu akvatoriju būves*, d) dambji, akvedukti, apūdeņošanas un kultivācijas hidrobūves, e) maģistrālie ūdensapgādes cauruļvadi, f) maģistrālās sakaru līnijas, g) maģistrālās elektropārvades līnijas, h) gāzes sadales sistēmas, i) spēkstaciju būves, k) dūmeņi, l) apgaismes būves un žogi.
2.6.	Fiziskajām personām piederošas inženierbūves, kuras netiek izmantotas saimnieciskās darbības veikšanai (<i>likuma 1. panta otrās daļas 3.² punkts</i>).
2.7.	Autoceļi, ielas un ceļi , ja pašvaldība savos saistošajos noteikumos nav noteikusi, ka šie objekti ir ar nodokli apliekami, vietējas nozīmes ūdenspiegādes cauruļvadi, vietējas nozīmes notekūdeņu cauruļvadi, vietējas nozīmes elektropārvades un sakaru kabeļi (<i>likuma 1. panta otrās daļas 3.³ punkts</i>).
2.8.**	Valsts, pašvaldību, valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību un kapitālsabiedrību , kuras sniedz regulējamus sabiedriskos pakalpojumus, īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošas sporta inženierbūves (<i>likuma 1. panta otrās daļas 3.⁴ punkts</i>).
2.9.	Reliģisko organizāciju nekustamais īpašums (izņemot dzīvojamās mājas), kuru neizmanto saimnieciskajā darbībā. Reliģiskajām organizācijām piederošās dzīvojamās mājas un zeme to uzturēšanai nav apliekami ar nodokli, ja tās netiek izīrētas vai iznomātas. Attiecībā uz reliģisko organizāciju nekustamo īpašumu par saimniecisku darbību nav uzskatāma arī tā izmantošana labdarībai un sociālajai aprūpei, kā arī reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrā reģistrēto garīgā personāla mācību iestāžu darbība (<i>likuma 1. panta otrās daļas 4. punkts</i>).
2.10.	Saskaņā ar Ministru kabineta apstiprināto sarakstu — zeme īpaši aizsargājamās dabas teritorijās , kurās ar likumu aizliegta saimnieciskā darbība, un šajās teritorijās esošās dabas aizsardzībai izmantojamās ēkas un inženierbūves (<i>likuma 1. panta otrās daļas 5. punkts</i>).
2.11.**	Valsts aizsargājamie nekustamie kultūras pieminekļi , kā arī zeme to uzturēšanai, izņemot dzīvojamās mājas un zemi to uzturēšanai, saimnieciskajā darbībā izmantotu nekustamo īpašumu, kā arī nekustamo īpašumu, kas netiek uzturēti atbilstoši kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām (<i>likuma 1. panta otrās daļas 6. punkts</i>).
2.12.	MK noteiktajā kārtībā zeme, kuru aizņem atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes (jaunaudzes) (<i>likuma 1. panta otrās daļas 7. punkts</i>).
2.13.**	Nacionālās sporta bāzes un zeme to uzturēšanai (<i>likuma 1. panta otrās daļas 8. punkts</i>).
2.14.	Dzīvojamo māju palīgēkas, ja palīgēkas platība nepārsniedz 25 m² , izņemot garāžas (<i>likuma 1. panta otrās daļas 9. punkts</i>).

2. Likumā noteiktie nekustamie īpašumi, kas atbrīvoti no NĪN	
2.15.	Dzīvojamo māju palīgēkas, ja palīgēkas platība pārsniedz 25 m² un pašvaldība to neaplikšanu ar nodokli ir noteikusi ar saviem saistošajiem noteikumiem, izņemot garāžas (likuma 1. panta otrās daļas 9.¹ punkts).
2.16.	Kapsētu teritoriju zeme, sēru ceremoniju ēkas, krematorijas un zeme to uzturēšanai (likuma 1. panta otrās daļas 10. punkts).
2.17.**	Valstij un pašvaldībām piekritīgais nekustamais īpašums, kas nav nodots lietošanā vai iznomāts (likuma 1. panta otrās daļas 11. punkts).
2.18.	Ēkas un inženierbūves, kuras izmanto tikai lauksaimnieciskajai ražošanai (likuma 1. panta otrās daļas 12. punkts).
2.19.	Valsts īpašumā esošās ēkas vai to daļas (telpu grupas) un inženierbūves, kuras izmanto Nacionālo bruņoto spēku, soda izciešanas iestāžu, policijas, robežsardzes, ugunsdrošības un glābšanas dienestu, kā arī valsts drošības iestāžu funkciju izpildes nodrošināšanai (likuma 1. panta otrās daļas 14. punkts).
2.20.	LR valsts robežas joslā esošā zeme atbilstoši Valsts zemes dienesta sniegtajai informācijai par robežas joslas platību konkrētā zemes vienībā kārtējā gada 1. janvārī (likuma 1. panta otrās daļas 14.¹ punkts)
2.21.**	Ēkas vai to daļas (telpu grupas), kuras izmanto no valsts budžeta finansētās iestādes (likuma 1. panta otrās daļas 15. punkts).
2.22.**	Ēkas vai to daļas (telpu grupas), kuras izmanto izglītības, veselības, sociālās aprūpes vajadzībām (likuma 1. panta otrās daļas 16. punkts).
2.23.	Ēkas vai to daļas (telpu grupas) un inženierbūves, kuras izmanto vides aizsardzības vajadzībām, atbilstoši MK noteiktajiem kritērijiem un kārtībai (likuma 1. panta otrās daļas 17. punkts).
2.24.**	Biedrībām un nodibinājumiem piederošas ēkas un inženierbūves saskaņā ar MK noteiktajiem kritērijiem un apstiprināto sarakstu (likuma 1. panta otrās daļas 18. punkts).
2.25.	ES militāru vai aizsardzības operāciju kopējo izmaksu finansēšanas pārvaldīšanai izveidotā mehānisma <i>ATHENA</i> nekustamo īpašumu LR (likuma 1. panta otrās daļas 19. punkts).
2.26.**	Ēkas (telpu grupas), kuras pastāvīgi izmanto akreditēti muzeji, akreditētas bibliotēkas, Latvijas Nacionālā opera, valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "<i>Rīgas cirks</i>" un teātri, kā arī ēkas, kuras pastāvīgi izmanto koncertorganizācijas, kas veic valsts deleģētas funkcijas kultūras jomā, vai Kultūras ministrijā reģistrētas profesionālas radošās organizācijas mākslas galeriju vajadzībām (likuma 1. panta otrās daļas 20. punkts).
2.27.**	Ēkas (telpu grupas), kuras ierakstītas zemesgrāmatā uz Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības vārda un tiek pastāvīgi izmantotas normatīvajos aktos noteikto funkciju īstenošanai, izņemot saimnieciskajā darbībā izmantojamās ēkas un dzīvojamās mājas (likuma 1. panta otrās daļas 21. punkts).
2.28.**	Ēkas vai to daļas (telpu grupas), kuras izmanto Zinātniskās darbības likuma 21.² panta sestajā daļā noteiktie valsts zinātniskie institūti — atvasinātas publiskas personas (likuma 1. panta otrās daļas 22. punkts).

* 2.4. punkta "c" apakšpunktā minētajai inženierbūvei nodokļa atbrīvojumu nepiemēro, ja šī inženierbūve ir iznomāta saimnieciskās darbības veicējam.

** Minētie nekustamie īpašumi **no 2020. gada 1. janvāra** tiek aplikti ar NĪN, ja tie ir vidi degradējoši, sagruvuši vai cilvēku drošību apdraudoši.

	3. NĪN atlaide, kas piemērojama brīvostās vai speciālajās ekonomiskajās zonās
3.1.	Nodokļa atlaide brīvostās vai speciālajās ekonomiskajās zonās (<i>likuma 2. panta 9. daļa un Likuma „Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās” 6. pants un pārejas noteikumu 6. punkts</i>). NĪN par valstij vai pašvaldībai piederošo vai piekritīgo nekustamo īpašumu, kurš atrodas brīvostas vai speciālās ekonomiskās zonas teritorijā un kuru brīvosta vai speciālās ekonomiskās zonas pārvalde nodevusi citas personas lietošanā, maksā attiecīgā nekustamā īpašuma lietotājs. Zonas vai licencēta kapitālsabiedrība par tās īpašumā, tiesiskajā valdījumā esošo vai lietošanā piešķirto nekustamo īpašumu, kas atrodas zonas vai brīvostas teritorijā, ir tiesīga saņemt NĪN atlaidi 80% apmērā no aprēķinātās (bez citu atlaižu saņemšanas) nodokļa summas, ja saskaņā ar izdotajiem pašvaldības saistošajiem noteikumiem nav noteikts citādi. Minētā atlaide nedrīkst pārsniegt līgumā par ieguldījumu vai paredzamo algu izmaksu veikšanu noteikto pieļaujamo valsts atbalsta intensitāti uzkrāto tiešo nodokļu atlaižu attiecībai pret uzkrāto attiecināmo izmaksu summu.

Avots: Likums “Par nekustamā īpašuma nodokli”; Likums „Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa (*turpmāk – TEN*) atvieglojumi un atbrīvojumi

1. TEN atvieglojumi	
1.1.	Par transportlīdzekli (izņemot operatīvo transportlīdzekli), kura īpašnieks, turētājs vai valdītājs ir Iekšlietu ministrijas padotībā esoša iestāde, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 50 procentu apmērā (<i>likuma 7.panta pirmā daļa</i>).
1.2.	Par transportlīdzekli (izņemot operatīvo transportlīdzekli), kura īpašnieks, turētājs vai valdītājs ir Aizsardzības ministrijas padotībā esoša institūcija vai Nacionālie bruņotie spēki, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 50 procentu apmērā (<i>likuma 7.panta otrā daļa</i>).
1.3.	Par transportlīdzekli (izņemot operatīvo transportlīdzekli), kura īpašnieks, turētājs vai valdītājs ir pašvaldības policijas iestāde, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 50 procentu apmērā (<i>likuma 7.panta trešā daļa</i>).
1.4.	Lauksaimniecības produktu ražotājs, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība un atzīta akvakultūras (dīksaimniecības tipa) saimniecība par kravas automobili, kas pēc savas konstrukcijas paredzēts dažādu kravu pārvadāšanai, un piekabi vai puspiekabi, kas pēc savas konstrukcijas paredzēti dažādu kravu pārvadāšanai, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 25 procentu apmērā, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 7.panta ceturtā daļa</i>).
1.5.	Par transportlīdzekļiem, ar kuriem fiziskā vai juridiskā persona, kas ieļauta Lauku atbalsta dienesta maksājumu saņēmēju datubāzē, veic kravas pašpārvadājumus, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 25 procentu apmērā, ievērojot specifiskus nosacījumus (<i>likuma 7.panta 4.¹ daļa</i>).
1.6.	Daudzbērnu ģimene par vienu no tās locekļa īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētu transportlīdzekli maksā transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli par attiecīgo kalendāra gadu 50 procentu apmērā, ievērojot transportlīdzekļa veida nosacījumus (<i>likuma 7.panta piektā daļa</i>).
1.7.	Par vieglajiem automobiļiem, kuri reģistrēti pēc 2008. gada 31. decembra, un kravas automobiļiem ar pilnu masu līdz 3500 kg, kuri reģistrēti pēc 2011. gada 31. decembra, ja automobīlis papildus ir aprīkots ar gāzes kā degvielas barošanas iekārtu, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli maksā 90 procentu apmērā (<i>likuma 7.panta 5.¹ daļa</i>).

2. TEN atbrīvojumi	
2.1.	Par vienu vieglo automobili, motociklu, triciklu vai kvadriciklu, kurš ir vai tiek reģistrēts personai ar invaliditāti īpašumā, turējumā vai valdījumā (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 1.punkts</i>).
2.2.	Par transportlīdzekli, kurš ir vai tiek reģistrēts diplomātiskās, konsulārās vai starptautiskās organizācijas pārstāvniecības vai tādas personas īpašumā, turējumā vai valdījumā, kurai ir diplomātiskās vai konsulārās privilēģijas un imunitātes (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 3.punkts</i>).
2.3.	Par transportlīdzekli, kuru noraksta vai arī noraksta vienlaikus ar citu reģistrācijas darbību (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 4.punkts</i>).
2.4.	Par transportlīdzekli, kurš ir vai tiek reģistrēts kā operatīvais transportlīdzeklis (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 5.punkts</i>).

2. TEN atbrīvojumi	
2.5.	Par laiku, kad transportlīdzeklis normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos bijis apķīlāts un tā izmantošana ceļu satiksmē bijusi liegta (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 6.punkts</i>).
2.6.	Par iepriekšējo periodu, ja transportlīdzeklis normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bijis atzīts par bezīpašnieka mantu. Iegādājoties šādu transportlīdzekli, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli par kārtējo gadu maksā jaunais īpašnieks (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 7.punkts</i>).
2.7.	Par laiku, kad transportlīdzeklis noziedzīga nodarījuma rezultātā, ko apliecina procesa virzītāja vai ārvalsts kompetentās iestādes izsniegti dokumenti vai informācija reģistrā par transportlīdzekli, nav bijis nodokļa maksātāja rīcībā (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 8.punkts</i>).
2.8.	Par laiku, kad Latvijā reģistrēts transportlīdzeklis bijis izvests no Latvijas un bijis reģistrēts ārzemēs (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 9.punkts</i>).
2.9.	Par transportlīdzekli, kas reģistrēts fiziskajai personai īpašumā, par laiku no šīs fiziskās personas nāves brīža līdz īpašnieka maiņas vai valdītāja reģistrācijas brīdim (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 10.punkts</i>).
2.10.	Par transportlīdzekli, kuram ir vai tiek reģistrēts vēsturiskā spēkrata statuss (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 12.punkts</i>).
2.11.	Par transportlīdzekli, kurš ir vai tiek reģistrēts par sporta transportlīdzekli (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 13.punkts</i>).
2.12.	Par laiku, kad transportlīdzeklis noņemts no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas vai transportlīdzekļa reģistrācija pārtraukta uz laiku, nododot numura zīmes, vai arī transportlīdzeklis izslēgts no reģistra (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 14.punkts</i>).
2.13.	Par tādu transportlīdzekli, kas pēc savas konstrukcijas kā vienīgo mehānisko dzinējspēku izmanto enerģiju no transportlīdzeklī glabātās elektroenerģijas vai dzinējspēka glabāšanas iekārtas (piemēram, akumulators, kondensators, spararats vai ģenerators) (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 15.punkts</i>).
2.14.	Par vieglo transportlīdzekli, kura īpašniekam, turētājam vai valdītājam vai šādas personas laulātajam apgādībā ir bērns ar invaliditāti. Atbrīvojumu piemēro attiecībā uz vienu šādai personai vai tās laulātajam īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētu vieglo transportlīdzekli (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 16.punkts</i>).
2.15.	Par transportlīdzekli, kuru transportlīdzekļa īpašnieka maksātnespējas administrators noņem no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas, vai transportlīdzekli, kura reģistrāciju pārtrauc uz laiku, nododot numura zīmes (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 17.punkts</i>).
2.16.	Par vienu transportlīdzekli, kurš ir vai tiek reģistrēts īpašumā, turējumā vai valdījumā Sabiedroto spēku štāba loceklim vai viņa apgādājamam, ja šī persona nav Latvijas pilsonis vai pastāvīgais iedzīvotājs (<i>likuma 6.panta pirmās daļas 18.punkts</i>).

Avots: Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums

Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atvieglojumi

1. Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atbrīvojumi (likuma 14.pants)	
1.1.	Par transportlīdzekli, kurš ir operatīvais transportlīdzeklis vai tiek reģistrēts par operatīvo transportlīdzekli (likuma 14.panta pirmās daļas 1.punkts).
1.2.	Par transportlīdzekļu ražotāja pilnvarotas personas īpašumā vai turējumā esošiem transportlīdzekļiem, kuri tiek izmantoti kā demonstrācijas transportlīdzekļi un kurus komersants vai ārvalsts komersanta filiāle deklarējusi reģistrā (likuma 14.panta pirmās daļas 3.punkts).
1.3.	Ja komersantam vai ārvalsts komersanta filiālei vieglo transportlīdzekļu un kravas automobiļu ar pilnu masu līdz 3000 kg iznomāšanas pakalpojumi vai šādu transportlīdzekļu iznomāšanas pakalpojumi kopā ar vieglo transportlīdzekļu un kravas automobiļu ar pilnu masu līdz 3000 kg tirdzniecību veido ne mazāk kā 90% no kopējā apgrozījuma, par viņa īpašumā vai turējumā esošiem īstermiņa (līdz vienam gadam) iznomāšanai paredzētiem transportlīdzekļiem , kurus komersants vai ārvalsts komersanta filiāle deklarējusi reģistrā (likuma 14.panta pirmās daļas 4.punkts).
1.4.	Par transportlīdzekļiem, kurus nodokļa maksātājs izmanto tikai un vienīgi savas saimnieciskās darbības vajadzībām un deklarējis reģistrā (likuma 14.panta pirmās daļas 5.punkts).
1.5.	Nodokļa maksātājs, ja tas apstrādā īpašumā, pastāvīgā lietošanā vai nomā esošu lauksaimniecībā izmantojamo zemi un kārtējā gada 1.janvārī ir apstiprināta vienotā platību maksājuma saņemšanai Lauku atbalsta dienestā, ievērojot šādus nosacījumus (likuma 14.panta pirmās daļas 6.punkts): a) ja šā nodokļa maksātāja īpašumā vai turējumā ir reģistrēts viens viegls transportlīdzeklis vai kravas automobilis (ar pilnu masu līdz 3000 kg), nodokli par šo vienu transportlīdzekli nemaksā, ja nodokļa maksātāja ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas pēdējā iesniegtajā uzņēmuma gada pārskatā vai pēdējā iesniegtajā gada ienākumu deklarācijā ir vismaz 5000 <i>euro</i> (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai), b) ja šā nodokļa maksātāja īpašumā vai turējumā ir reģistrēti vairāki viegļie transportlīdzekļi vai kravas automobiļi (ar pilnu masu līdz 3000 kg), nodokli par vienu no šiem transportlīdzekļiem nemaksā, ja nodokļa maksātāja ieņēmumi no lauksaimnieciskās ražošanas pēdējā iesniegtajā uzņēmuma gada pārskatā vai pēdējā iesniegtajā gada ienākumu deklarācijā ir vismaz 5000 <i>euro</i> (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai), un nodokli par katru nākamo no šiem transportlīdzekļiem nemaksā uz katriem 70 000 <i>euro</i> ieņēmumu no lauksaimnieciskās ražošanas pēdējā iesniegtajā uzņēmuma gada pārskatā vai pēdējā iesniegtajā gada ienākumu deklarācijā (neieskaitot saņemto valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai un lauku attīstībai).
1.6.	Par laiku, kad transportlīdzeklis noziedzīga nodarījuma rezultātā , ko apliecina procesa virzītāja vai ārvalsts kompetentās iestādes izsniegti dokumenti vai informācija reģistrā par transportlīdzekli, nav bijis nodokļa maksātāja rīcībā (likuma 14.panta pirmās daļas 7.punkts).
1.7.	Par laiku, kad transportlīdzeklis normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos bijis apķīlāts un tā izmantošana ceļu satiksmē bijusi liegta (likuma 14.panta pirmās daļas 8.punkts).
1.8.	Par laiku, kad transportlīdzeklis noņemts no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas vai transportlīdzekļa reģistrācija pārtraukta uz laiku , nododot numura zīmes (likuma 14.panta pirmās daļas 9.punkts).
1.9.	Par transportlīdzekli, kuram ir vai tiek reģistrēts vēsturiskā spēkrata statuss (likuma 14.panta pirmās daļas 10.punkts).

1. Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa atbrīvojumi (<i>likuma 14.pants</i>)	
1.10.	Par transportlīdzekli, kurš ir sporta transportlīdzeklis vai tiek reģistrēts par sporta transportlīdzekli (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 11.punkts</i>).
1.11.	Par laiku, kad Latvijā reģistrēts transportlīdzeklis bijis izvests no Latvijas un bijis reģistrēts ārzemēs (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 12.punkts</i>).
1.12.	Par transportlīdzekli, kuru transportlīdzekļa īpašnieka maksātnespējas administrators noņem no uzskaites atsavināšanai Latvijā vai izvešanai no Latvijas , vai transportlīdzekli, kura reģistrāciju pārtrauc uz laiku, nododot numura zīmes (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 13.punkts</i>).
1.13.	Komersants vai ārvalsts komersanta filiāle, vai zemnieku saimniecība par fiziskās personas transportlīdzekli, kurš tiek lietots uz nomas līguma pamata un par kuru šai personai, izmaksājot nomas maksu par transportlīdzekli, ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli likumā " <i>Par iedzīvotāju ienākuma nodokli</i> " noteiktajā kārtībā (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 14.punkts</i>).
1.14.	Komersants vai ārvalsts komersanta filiāle, vai zemnieku saimniecība par tādu transportlīdzekli, kas tiek lietots, pamatojoties uz nomas līgumu , kurš noslēgts ar fizisko personu, kas reģistrēta VID kā saimnieciskās darbības veicēja un patstāvīgi rezumējošā kārtībā aprēķina un iemaksā iedzīvotāju ienākuma nodokli no nomas maksas par transportlīdzekli likumā " <i>Par iedzīvotāju ienākuma nodokli</i> " noteiktajā kārtībā. (<i>likuma 14.panta pirmās daļas 15.punkts</i>).

Avots: Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums

Elektroenerģijas nodoklis

1. Atbrīvota elektroenerģija, ko izmanto:	
1.1.	Preču pārvadājumiem un sabiedriskajiem pasažieru pārvadājumiem , tajā skaitā dzelzceļa transportā un pilsētu sabiedriskajos pasažieru pārvadājumos (<i>likuma 6.panta otrās daļas 3.punkts</i>).
1.2.	Mājsaimniecību lietotāji (<i>likuma 6.panta otrās daļas 4.punkts</i>).
1.3.	Elektroenerģijas ražošanai, lai tiešā veidā nodrošinātu elektroenerģijas ražošanas procesu (<i>likuma 6.panta otrās daļas 5.punkts; stājas spēkā no 01.01.2023.</i>).

2. Atbrīvota elektroenerģija, kas piegādāta citu ES dalībvalstu vai citu ārvalstu pārstāvjiem vai organizācijām (<i>likuma 6.panta trešā daļa</i>)	
2.1.	Saistībā ar diplomātiskajām vai konsulārajām attiecībām (<i>likuma 6.panta trešās daļas 1.punkts</i>).
2.2.	Starptautiskajām organizācijām , kas par tādām atzītas to valstu iestādēs, kurās šīs organizācijas atrodas, kā arī šo organizāciju biedriem saskaņā ar starptautiskajām šo organizāciju dibināšanas konvencijām vai to mītnes zemes nolīgumiem (<i>likuma 6.panta trešās daļas 2.punkts</i>).
2.3.	Jebkuras Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts bruņotajiem spēkiem , izņemot dalībvalsti, kurā iekasē elektroenerģijas nodokli, kā arī bruņotajiem spēkiem, kas minēti Eiropas Padomes 1990.gada 3.decembra lēmuma 90/640/EEK 1.pantā, šo bruņoto spēku patēriņam un civilpersonālam, kas tos pavada, vai šo bruņoto spēku virtuves vai ēdnīcu vajadzībām (<i>likuma 6.panta trešās daļas 3.punkts</i>).
2.4.	Patēriņam saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti ar ārvalstīm , kuras nav dalībvalstis, vai starptautiskajām organizācijām, ja vien attiecībā uz atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa šāds līgums ir atļauts vai apstiprināts (<i>likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts</i>).

3. Atvieglojums elektroenerģijai, ko izmanto:	
3.1.	Ielu apgaismošanas pakalpojumu sniegšanai (<i>likuma 6.panta piektā daļa</i>).

Avots: Elektroenerģijas nodokļa likums

Izložu un azartspēļu nodoklis

1. Izložu un azartspēļu nodokļa atbrīvojumi	
1.1.	No valsts nodevas par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu ir atbrīvotas un ar izložu nodokli netiek apliktas sabiedriskās organizācijas un to apvienības un reliģiskās organizācijas, ja tās organizē likumā noteiktās vietēja mēroga vienreizēja rakstura izlozes (<i>likuma 8. pants</i>).
1.2.	Ar azartspēļu nodokli netiek apliktas azartspēles, kas tiek organizētas transportlīdzekļos, kuri veic starptautiskus reisus, ja spēļu zāli var izmantot tikai reģistrēti pasažieri (<i>likuma 9. pants</i>).

Avots: Likums "Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli"